

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

อับดุลรอมัน เจะมะ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

พ.ศ. 2557

**POLITICAL PARTICIPATION OF WOMEN IN THARHUA
SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION
AREA KOKPHO DISTRICT, PATTANI PROVINCE.**

ABDUNROMAN JEHMA

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of

The Requirement for the Master of Art

Field in Social Sciences for Development

Graduate School

Yala Rajabhat University

2014

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ (ภาษาไทย)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ (ภาษาอังกฤษ)

Political Participation of Women in Tharhua Sub-district Administrative Organization Area Khokpho District , Pattani Province.

ชื่อผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

อัปคุลรอมัน เจมะ

สาขาวิชา

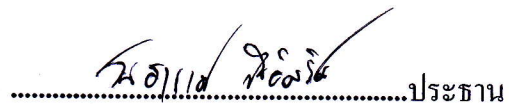
สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

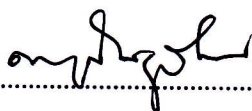
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ โยธาทิพย์)

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

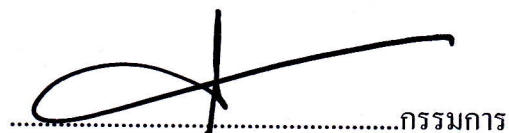

(ดร.วันฮารงค์ บินอิสริส)

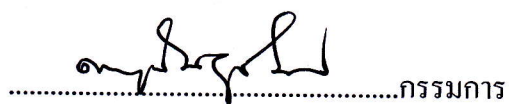
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม

(ดร.ดาอุดิน อุสมาน)

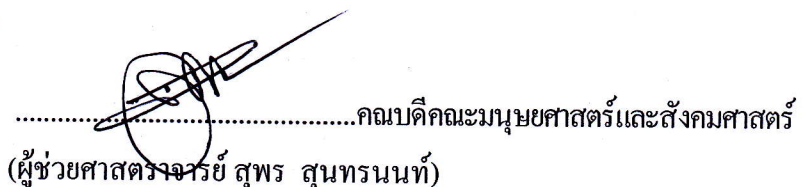

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ โยธาทิพย์)

(ดร.ดาอุดิน อุสมาน)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพร สุนทรนนท์)

วันที่ 8 เดือน 12 พ.ศ. 2557

“ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา”

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์
จังหวัดปัตตานี

ชื่อผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

อับดุลรอมนัน เจะมะ

ชื่อปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา

2557

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ โยธาทิพย์ ประธานกรรมการ
2. ดร.ดาญดิน อุสมาน กรรมการ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรืออำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี” มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยแวดล้อมและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี 2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี และ 3) หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือสตรีที่มีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี อายุระหว่าง 18-60ปี จำนวน 342คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard division)

ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า

1. ปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี พบว่าสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่มีอายุการศึกษา รายได้ อาชีพ ระยะเวลาอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

2. ปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านสถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จะลดลงที่ต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4.74 รองลงมาคือ เหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในการเดินทางเพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่ และ กลุ่มตัวอย่างอยากทำงานทางการเมือง เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้เกิดขึ้นในพื้นที่ของท่าน มีค่าเฉลี่ย 4.72 ตามลำดับ

3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ย 2.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ย 4.74 ด้านการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ย 2.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างเคยเสนอแนะปัญหาต่างๆ ของชุมชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ย 2.10 ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ย 1.92 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างติดตามการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่จัดให้มีขึ้นในชุมชน มีค่าเฉลี่ย 2.14 ตามลำดับ

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อม กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายความว่าปัจจัยแวดล้อมสามารถกำหนดหรือมีอิทธิพลกับกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

Abstract

Independent Research Title	The Political Participation of Women in the Area of Tharuea Tambon Administrative Organization of Amphoe Khok Pho, Pattani Province
Researcher	Abdulrohman Jehmah
Degree	Master of Arts
Academic Year	2014

Independent Study Advisors

1. Asst .Prof. Dr. Sombat Yothatip Chairperson
2. Dr. Tayudin Osman Committee

The independent study titled “The Political Participation of Women in the Area of Tharuea Tambon Administrative Organization of Amphoe Khok Pho, Pattani Province”. This independent study aimed 1) to study personal factors, environmental factors and the level of political participation of women in the area of Tharuea Tambon Administrative Organization of Amphoe Khok Pho, Pattani Province 2) to compare personal factors with the political participation of women in the area of Tharuea Tambon Administrative Organization of Amphoe Khok Pho, Pattani Province and 3) to find the relationship between environmental factors and the political participation of women in the area of Tharuea Tambon Administrative Organization of Amphoe Khok Pho, Pattani Province.

The Methodology used in this independent study was questionnaire of samples group i.e. the women domiciled in the area of Tharuea Tambon Administrative Organization of Amphoe Khok Pho, Pattani Province aged between 18 - 60 years old, total 2,354 people and get samples of 342 people. The statistics used in data analysis were percentage, frequency, mean, and standard division.

The results of study revealed that :

1. The personal factors that make women in the area of Tharuea Tambon Administrative Organization of Amphoe Khok Pho , Pattani Province, who had different in education attainment, income, occupation, length of time living in the area were different in the election members of Tambon Administrative Organization overall, the defined and perceived policy of Tambon Administrative Organization overall, and The side of controlling the operational activities overall, at level of significance.

2. The environmental factors that make women in the area of Tharuea Tambon Administrative Organization of Amphoe Khok Pho , Pattani Province, participated in the political unrest in the southern Thailand overall was a high level with an average 4.59. When considered each issue in highest average was the samples group who see that unrest in the area will reduce must required the cooperation of the public sector, private sector and people in the area with the highest average of 4.74, followed by unrest in the southern Thailand which affecting the safety of traveling to operation in the area and the samples group who willing to work in politics when the unrest in the south occurred in the area with an average 4.72 respectively

3. The Political participation of women in the area of Tharuea Tambon Administrative Organization of Amphoe Khok Pho , Pattani Province, in the election members of Tambon Administrative Organization overall, the samples were level relatively frequently with average 2.69. When considered in each issue which the highest means found that the samples group vote of members of Tambon Administrative Organization was an average 4.74. For the defined and perceived policy of Tambon Administrative Organization overall, the samples group participated level relatively frequently with an average 2.05. When considered each issue which the highest mean found that the samples group used to suggested various problems of the community to Tambon Administrative Organization or Member of Tambon Administrative Organization Council with an average 2.10. The side of controlling the operational activities overall, the samples group participated level relatively frequently with an average 1.92. When Considered in each issue which the highest mean found that the samples group tracking activities of Tambon Administrative Organization that provides the community with an average of 02.14, respectively.

4. The relationship between environmental factors and political participation of women in the area of Tambon Administration Organization harbor. Khok Pattani found that the relationship between environmental factors. With political participation . Means that environmental factors can determine or influence on the political participation of women in the area of Tambon Administration Organization harbor. Khok Pattani Province

กิตติกรรมประกาศ

อัลฮัมดุลิลละห์ (การสรรเสริญทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์) ผู้จัดทำต้องขอซูโกร (ขอบคุณ) ต่อเอกองค์อัลลอฮ์ (ช.บ.) ที่ให้ทางนำอันเที่ยงธรรมและแนวทางต่อผู้จัดทำในการจัดทำงานค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

การค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ โยธาทิพย์ และ ดร.ดาญดิน อูสมาน อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขเนื้อหา

ขอขอบคุณ ดร.บุญสิทธิ์ ไชยชนะ ผู้อำนวยการสำนักงานบัณฑิตศึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต เรืองแป้น คณบดีคณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร นายสมพงศ์ เพ็ชรบริสุทธิ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและพัฒนา วิทยาลัยการสาธารณสุขสุโขทัย ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ขอขอบคุณกลุ่มสตรีในตำบลท่าเรือ ที่เสียสละตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่และครอบครัวของข้าพเจ้าที่ได้ให้กำลังใจเสมอมาตลอดระยะเวลาในการทำงานค้นคว้าอิสระ และได้ให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาที่ได้ศึกษาอยู่และพี่ ๆ เพื่อนนักศึกษาปริญญาโททุกคน ขอขอบคุณทุกกำลังใจ ความห่วงใย ความเอาใจใส่และความช่วยเหลือที่ดีมาโดยตลอด จนทำให้การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อับดุลรอมนัน เจมะมะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ.....	2
ความสำคัญของการค้นคว้าอิสระ.....	3
ขอบเขตของการค้นคว้าอิสระ.....	3
1. ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	3
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	3
3. ขอบเขตด้านตัวแปร.....	4
3.1 ตัวแปรต้น.....	4
3.2 ตัวแปรตาม.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้อง.....	6
1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	6
2. สถานะและบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ.....	24
3. สถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้.....	30
4. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
1. งานวิจัยในประเทศ.....	36
2. งานวิจัยต่างประเทศ.....	45
กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ.....	47
สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ.....	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	50
1. ลักษณะเครื่องมือ.....	50
2. วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการค้นคว้าอิสระ.....	71
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	83
1. ข้อเสนอแนะในการนำผลค้นคว้าอิสระไปใช้.....	83
2. ข้อเสนอแนะในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป.....	83
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	91
ภาคผนวก ก ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ.....	92
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	100
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่น (Reliability).....	109
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการค้นคว้าอิสระ.....	112
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	116
ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ.....	118

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนสตรีและมีภูมิสำเนาในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าเรือ.....	50
2	แสดงจำนวน และร้อยละ ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง.....	56
3	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับ ปัจจัยแวดล้อมด้าน สถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้.....	59
4	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับ ปัจจัยแวดล้อมด้าน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี.....	61
5	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของสตรีในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอ โคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล.....	63
6	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของสตรีในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอ โคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วน ตำบล.....	65
7	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของสตรีในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอ โคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ.....	66
8	แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยปัจจัยส่วนบุคคล กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีใน เขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี....	68
9	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ สตรีในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี.....	70

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546.....	29
2	กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ.....	47

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในอดีตรากฐานความคิดทางประเพณีวัฒนธรรมสำหรับความเป็นสตรี บทบาทสตรี คือ การเป็นแม่บ้านที่ต้องดูแลสมาชิกในครอบครัว ปัจจุบันสถานการณ์บ้านเมือง และสภาพเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลง ทำให้สตรีมีบทบาทมากขึ้นในทุกสาขาวิชาชีพการสร้างรูปธรรมในการพัฒนาสตรีที่ดีที่สุดก็คือการอาศัยกลไกทางการเมือง การปกครองที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็นระดับใดให้เป็นประโยชน์สูงสุดต่อสตรี การมีบทบาทหรือการมีส่วนร่วมของสตรีย่อมต้องให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในเรื่องสิทธิ เสรีภาพและความเท่าเทียมอีกทั้งการกระจายอำนาจสู่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจะไม่สมบูรณ์ หากขาดซึ่งกลุ่มสตรีที่จะเป็นพลังในการพัฒนาต่อไป ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา มีการเคลื่อนไหวของกลุ่มสตรีหลายๆ กลุ่มและหลายองค์กร ที่เรียกร้องสิทธิเท่าเทียมกันกับบุรุษ มุ่งเน้นถึงความสามารถเสมอบุรุษ สังคมเปิดกว้างให้สตรีและบุรุษได้รับการศึกษาในระดับเท่าเทียมกัน แต่ในสภาพความเป็นจริงพบว่าสตรียังถูกปิดกั้นการทำงานอยู่หลายอาชีพ โดยเฉพาะทางด้านการเมือง จะเห็นได้ว่าสตรีไม่ค่อยมีบทบาทเด่นชัดมากนัก (โกวิท พวงงาม, 2543 :198) ภายหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 30 บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน” (ธีระพล อรุณะกสิกร, 2550:8). ทำให้มีการตื่นตัวด้านสิทธิเสรีภาพมากขึ้นขององค์กรสตรีต่างๆ ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้น ในการให้ความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องสิทธิของสตรี โดยรณรงค์ให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ มากขึ้นมีการขอแก้ไข กฎ ระเบียบ ในเรื่องของการกีดกันสตรี ไม่ให้เข้ามามีบทบาทในส่วนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าด้านอาชีพ การดำรงตำแหน่งสำคัญๆ

ในหน่วยงานราชการต่างๆ และการดำรงตำแหน่งทางการเมืองและการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2550 ได้แสดงเจตนารมณ์ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐเพิ่มมากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบล นับเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นองค์กรหนึ่งที่มีความใกล้ชิดและสัมพันธ์กันในพื้นที่ตลอดจนเป็นสถาบันที่เป็นจุดเริ่มต้น ในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองตนเอง และเป็นรูปแบบการปกครองที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในระดับต้นได้เป็นอย่างดี

ดี อย่างไรก็ตาม ในข้อเท็จจริง องค์การบริหารส่วนตำบลกลับไม่สามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้ตรงตามความต้องการได้ สาเหตุหนึ่งก็คือ การไม่ให้ความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองสำหรับความเข้าใจ ต่อบทบาทหน้าที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล และบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ในทางปฏิบัติยังติดขัดอยู่กับค่านิยมเดิมๆ มักใช้อำนาจหน้าที่ของตนในการแสวงหาผลประโยชน์จากการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล (กิ่งกาญจน์ วิทยากรณ์, 2543) ดังนั้นหากทุกๆ ฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกด้านของงานการเมือง พร้อมทั้งการให้โอกาสกลุ่มสตรีเข้ามาทำงานร่วมกิจกรรมต่างๆ หรือเข้ามาสนับสนุนงานทางการเมืองแล้ว ก็จะช่วยให้งานของกิจกรรมหรือการแก้ไขปัญหาของสังคมเหล่านั้นประสบผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย ในส่วนของสตรีในพื้นที่ตำบลท่าเรือ ก็เช่นกันมีการสนับสนุนให้สตรีได้เข้ามามีบทบาทในกิจกรรมทางการเมือง การปกครองที่เห็นได้ชัดคือ การมีรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ การมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน การเป็นผู้นำชุมชนในเรื่องต่างๆ ในพื้นที่ตำบลที่เป็นผู้หญิง

จากเหตุดังกล่าว ข้าพเจ้าในฐานะเป็นผู้บริหารส่วนท้องถิ่น จึงเห็นสมควรให้มีการทำการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีเพื่อเป็นการส่งเสริมและสร้างความสำคัญให้กับสตรี ซึ่งปัจจุบันนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีมีอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ชาย พร้อมทั้งมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของสตรีว่า มีปัจจัยใดบ้างที่สนับสนุนให้สตรีได้มีส่วนร่วมทางการเมือง หรือมีปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุน ส่งเสริมให้สตรีได้เข้ามามีบทบาทในทางการเมืองมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการพัฒนาการมีส่วนร่วมในทางการเมืองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะส่งผลต่อการพัฒนาการเมืองของประเทศโดยรวม

วัตถุประสงค์ของการศึกษาอิสระ

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยแวดล้อมและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ความสำคัญของการค้นคว้าอิสระ

1. ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาทางด้านการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
2. ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี
3. ทราบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี
4. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำมาใช้ในการสนับสนุนและส่งเสริมเพื่อกระตุ้นสนับสนุนให้สตรีในตำบลท่าเรือ เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากขึ้น
5. ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาท้องถิ่นและส่งเสริมในการมีส่วนร่วม บทบาทด้านการเมืองของสตรีให้มากขึ้น

ขอบเขตการค้นคว้าอิสระ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ในด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และด้านการควบคุมการปฏิบัติงานในการเมือง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ คือ สตรีที่มีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี อายุระหว่าง 18 – 60 ปี จำนวน 2,354 คน (ข้อมูลจากทะเบียนราษฎร ณ เดือน มีนาคม 2553) ได้กลุ่มตัวอย่าง 342 คน โดยใช้สูตรยามาเน่

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

3.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ ระยะเวลาที่เข้าอยู่อาศัยในพื้นที่ การร่วมประชุม การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง

3.1.2 ปัจจัยแวดล้อม ได้แก่ สถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดภาคใต้ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

3.2 ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี โดยแบ่งกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.2.2 ด้านการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.2.3 ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล

นิยามศัพท์เฉพาะ

การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ได้ให้คำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้าอิสระไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย

1.1 อายุ หมายถึง จำนวนปีเกิดของสตรีในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

1.2 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของสตรีในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

1.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง เงินที่ได้รับค่าตอบแทนในการทำงานของสตรีในพื้นที่ เขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ต่อเดือน

1.4 อาชีพ หมายถึง ลักษณะการทำงานของสตรีในพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย อาชีพ รับราชการ ค้าขาย ธุรกิจ เกษตร รับจ้างและอื่นๆ

1.5 ระยะเวลาที่เข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่ หมายถึง จำนวนปีหรือระยะเวลาที่สตรีได้อยู่หรือย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

1.6 การร่วมประชุม หมายถึง การที่ได้เข้าร่วมประชุมและรับฟังข้อราชการหรือไม่ติดต่อราชการ ในองค์การบริหารส่วนตำบล

1.7 การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม หมายถึง สตรีที่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม เช่น การเป็นสมาชิกชมรมลูกเสือชาวบ้าน กลุ่มอาสาสมัครทุกกลุ่ม กลุ่มสาธารณะกุศล กลุ่มสตรี กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพและกลุ่มอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.8 การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง หมายถึง การติดตามข่าวสารด้านการเมืองในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ จากสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หอกระจายข่าว สิ่งตีพิมพ์ และวารสารต่างๆ ของสตรี

2. ปัจจัยแวดล้อม ประกอบด้วย

2.1 สถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง สถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่กระทบต่อความปลอดภัยในการเดินทาง การปฏิบัติงานความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการควบคุมสถานการณ์ และความระมัดระวังตัวต่อเหตุการณ์ความไม่สงบพื้นที่

2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ภาระหน้าที่ ความรู้ ความเข้าใจที่แตกต่างกันและการพัฒนาความรู้ความเข้าใจต่อองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

3. การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล คือ

3.1 ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง มีการติดตามข่าวสารของผู้รับเลือกตั้ง เข้าร่วมการฟังการปราศรัยหาเสียง แนะนำการหาเสียงให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียง ติดตามผลการเลือกตั้ง และการเข้าร่วมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.2 ด้านการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การเสนอแนะปัญหาต่างๆ ของชุมชนกำหนดแนวทางการพัฒนา การเสนอแผนพัฒนาตำบล การจัดทำแผนพัฒนาตำบลร่วมทำประชาคม การประเมินและติดตามแผนท้องถิ่น

3.3 ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การเสนอแนะการปรับปรุงดูแลงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ติดตามตรวจสอบการดำเนินโครงการ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการและการประเมินผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล จัดซื้อจัดจ้างพัสดุ การตรวจรับงาน การรับฟัง การแถลงผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าอิสระเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางการวิจัย ซึ่งแบ่งสาระดังนี้

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
2. สถานะและบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ
3. สถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
4. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สำหรับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเปรียบเสมือนกุญแจสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจดี ศีลธรรมดี การเมืองดี สังคมในท้องถิ่นหมายถึงชุมชนระดับตำบลขึ้นไป ซึ่งมีนักทฤษฎีให้แนวคิดไว้น่าสนใจ

สมลักษณ์ ไชยเสรีฐ (2549 : 142-149) ได้แบ่งแนวทางการจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 3 ด้านหลัก คือ ด้านประชาชน (Public) ด้านการมีส่วนร่วม (Participation) และด้านภาครัฐ โดยการมีส่วนร่วม (Participation) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ประชาชนที่เป็นบุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินการพัฒนา ช่วยเหลือ สนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่างๆ หรือกิจกรรมต่างๆ ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล เพื่อให้เกิดการยอมรับ และก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดกันทุกฝ่าย ดังนี้

การรับรู้ (Perception) ต้องสร้างสำนึกให้ทั้งภาครัฐและประชาชน มีความตระหนัก การรับรู้ การยอมรับในสิทธิหน้าที่และส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่าย โดยภาครัฐนั้น

เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องสร้างสำนึกใหม่ว่ากิจการที่ตนรับผิดชอบไม่ใช่ “รัฐกิจ” หรือ “กิจการของรัฐ” ที่ตนเท่านั้น มีสิทธิตัดสินใจ แต่เป็นสาธารณกิจที่สาธารณชนชอบที่จะมีส่วนร่วมในการคิดร่วมกระทำหรือตรวจสอบ หากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปรับทัศนคติให้ได้เช่นนี้ ก็จะต้องเผชิญกับสถานะที่อาจเกิดข้อขัดแย้งกับประชาชนกลุ่มที่ต้องการมีส่วนร่วมได้ ส่วนภาคประชาชน การตระหนัก การรับรู้และยอมรับในสิทธิและหน้าที่ตลอดจนการมีส่วนร่วมนั้น ต้องเข้าใจว่าตนและผู้อื่น ต่างก็มีสิทธิหน้าที่และส่วนร่วมเสมอกันตามหลักการเท่าเทียมกัน ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องยอมรับการ “รวมขอม” และ “ประสานประโยชน์” มิฉะนั้นความแตกต่างในผลประโยชน์และจุดยืน จะนำไปสู่ความขัดแย้งและความรุนแรงในที่สุด

ทัศนคติ (Attitude) ต้องสร้างความเข้าใจและปรับทัศนคติของบุคลากรภาครัฐและภาคประชาชนทั้งสองฝ่าย ให้มีทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน กล่าวคือ ภาครัฐจะต้องเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งที่ต้องส่งเสริมเพื่อประโยชน์หลายประการ อาทิ เพื่อการได้ข้อมูล ข้อเท็จจริงและความคิดที่หลากหลาย รวมทั้งบุคลากรภาครัฐผู้รับผิดชอบด้านการมีส่วนร่วม จะต้องมีความทัศนคติที่ดีต่อประชาชนและต่อกระบวนการมีส่วนร่วม มีการปรับปรุงบทบาทและค่านิยม ตลอดจนต้องมีความอดทนในการทำงานกับประชาชน เพราะการมีส่วนร่วมต้องใช้ระยะเวลายาวนาน ต้องทำอย่างต่อเนื่อง และมีความจริงใจต่อประชาชน ในขณะเดียวกันภาคประชาชนเองก็ควรมีท่าทีที่เข้าใจความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน และจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อกระบวนการมีส่วนร่วมและต่อเจ้าหน้าที่เช่นเดียวกัน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ ทำให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น ส่งผลให้กิจกรรมการมีส่วนร่วมบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น หากทั้งสองฝ่ายต่างมีทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมและต่อกันแล้ว ความร่วมมือ “ประชารัฐ” ก็จะพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น

การเป็นตัวแทน (Representation) การสรรหาและคัดเลือกตัวแทน จะต้องคำนึงถึงประชาชนทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย เพื่อให้ประชาชนกลุ่มต่างๆ ที่หลากหลายทุกกลุ่มนั้นมีตัวแทนเข้าไปร่วมด้วย จะได้ ประสานผลประโยชน์กันจนลงตัวและเกิดความเป็นธรรมขึ้น รวมทั้งควรคำนึงถึงคุณสมบัติของตัวแทนที่ต้องการด้วย โดยพิจารณาจากคุณสมบัติในด้านต่างๆ เช่น ทักษะและความสามารถที่เกื้อหนุนกัน ความสอดคล้องของเทคโนโลยี วัตถุประสงค์ ค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กร การตอบสนองซึ่งกันและกัน ความรับผิดชอบ ความมั่นคงด้านการเงิน ความสามารถในการสร้างความเชื่อมั่น เป็นต้น นอกจากนี้ กลุ่มที่เป็นตัวแทนจะต้องมีความน่าเชื่อถือจากกลุ่มทั้งหลายหรือ ผู้มีส่วนได้เสีย ต้องตระหนักถึง คือสมาชิกที่เป็นตัวแทนต้องมีความรู้ลึกซึ้งซึ่งกันและกัน

ความเชื่อมั่นและไว้วางใจ (Trust) การมีส่วนร่วมนั้น ต้องสร้างให้สมาชิกมีความเข้าใจและมีความจริงใจในการเข้าร่วม สิ่งที่จะได้ตามมาคือความเชื่อมั่นและไว้วางใจ (Trust) ในองค์กร โดยการสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจกันนั้น ต้องแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน กำหนดให้เป็นรูปธรรมและเป็นวัฒนธรรมขององค์กร ซึ่งการสร้างความเชื่อถือ ศรัทธา ความไว้วางใจกันและกัน เป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้กระบวนการมีส่วนร่วมประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว การสร้างความเชื่อถือไว้วางใจอาจทำได้คือการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง และนำเสนอข้อมูลข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมาครบถ้วน รวมทั้งต้องมีการติดต่อระหว่างสมาชิกอย่างสม่ำเสมอบ่อยครั้ง และทำอย่างตั้งใจทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการภายในองค์กร ซึ่งเป็นสิ่งที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการสร้าง และดำรงไว้ซึ่งความเชื่อมั่นและความไว้วางใจการร่วมมือซึ่งกันและกัน

การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร (Information-sharing) สร้างกลไกเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากการมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ทำให้ข้อมูลข่าวสาร ทั้งด้านที่เป็นข้อเท็จจริงและด้านที่เป็นความคิด ความรู้สึก ความคาดหวัง ได้ถูกแสดงออกมาอย่างหลากหลายกลุ่มลึกและสมบูรณ์ครบถ้วนมากขึ้น ซึ่งจะทำให้การวินิจฉัยปัญหาและการเสนอทางเลือกในการแก้ไขปัญหาหลากหลาย และตรงกับความต้องการมากขึ้น ผลที่ตามมาคือทำให้การตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย และการวางแผนดำเนินไปได้อย่างรอบรู้ รอบคอบและรอบด้านยิ่งขึ้น โดยการที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ และมีข้อมูลข่าวสารเพียงพอ ในนโยบายที่ตนต้องการมีส่วนร่วม ข้อมูลข่าวสารเหล่านี้ส่วนใหญ่แล้วมักจะเป็นของหน่วยงานที่เป็นผู้ริเริ่มนโยบาย บางส่วนเกิดจากการศึกษาของนักวิชาการและองค์กรพัฒนาเอกชน ดังนั้นประชาชนที่สนใจการมีส่วนร่วมกับนโยบายใดอาจไปขอความร่วมมือและข้อมูลจากบุคคลและองค์กรเหล่านั้น

ฉันทามติ (Consensus) การมีส่วนร่วมเป็นการสร้างฉันทามติ โดยการให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้าร่วม ในการหาวิธีแก้ไขปัญหาที่ยุ่ยากซับซ้อนร่วมกัน หาทางออกสำหรับการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในทางสันติ เป็นที่ยอมรับหรือเป็นฉันทามติของประชาสังคม ซึ่งทุกคนยินยอมเห็นพ้องต้องกันในทุกๆ ขั้นตอนของกระบวนการมีส่วนร่วม โดยเสาหลักของการมีส่วนร่วมที่ดีก็คือการที่ประชาชนสามารถที่จะร่วมมือกัน ลดความขัดแย้ง สร้างข้อตกลงที่มั่นคงยืนยาว การยอมรับระหว่างกลุ่ม และหาข้อสรุปร่วมกันได้ทุกฝ่าย แม้ว่าอาจจะมีความเห็นที่แตกต่างกันก็ตาม ก็ต้องสามารถที่จะปรับความเห็นที่ต่างกัน โดยการเจรจาหาข้อยุติที่ทุกฝ่ายยอมรับกันได้อย่างสันติวิธี เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่เห็นพ้องหรือฉันทามติร่วมกันได้ทุกฝ่าย

การมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) องค์การการมีส่วนร่วมต้องสร้างให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในองค์กร ก็จะต้องจัด กิจกรรมที่ทำให้มีการพบปะ พูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็นของกันและกันเป็นการสื่อสารแบบ ๒ ทาง (Two Ways Communication) ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ซึ่งจะนำไปสู่การลดอคติที่มีต่อกันและเกิดความเข้าใจที่ดีขึ้นระหว่าง ผู้ที่เข้าร่วม สิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นกลไกที่จะช่วยป้องกันความขัดแย้ง ที่อาจจะเกิดขึ้นหรือกรณีที่มีความขัดแย้งเกิดขึ้นแล้วก็จะเป็กลไก ที่ช่วยบรรเทาความขัดแย้งให้ลดระดับความรุนแรงลงได้ ซึ่งการมีปฏิสัมพันธ์ในกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนก็เพื่อที่จะให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้นและรับการสนับสนุนจากสาธารณชน ซึ่งเป้าหมายของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนก็คือ การให้ข้อมูลต่อสาธารณชน และให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการที่นำเสนอหรือนโยบายรัฐ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุด ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีสำหรับทุกๆ คน

ความประสงค์หรือความมุ่งหมาย (Purpose) ต้องกำหนดความประสงค์หรือความมุ่งหมายในการมีส่วนร่วมไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นไปเพื่ออะไร ผู้เข้าร่วมจะได้ตัดสินใจถูกว่า ควรเข้าร่วมหรือไม่ การมีความมุ่งหมายที่ต้องการบรรลุชัดเจน จะนำทางให้สมาชิกผู้เข้าร่วมได้เข้าใจตรงกันและเดินไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นความเป็นเอกภาพทางความคิดเห็น เอกภาพในการดำเนินกิจกรรม และความเข้มแข็งขององค์กร นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมต้องมีกิจกรรมเป้าหมาย ในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมต้องระบุลักษณะของกิจกรรมว่า มีรูปแบบและลักษณะอย่างไร เพื่อที่ประชาชนจะได้ตัดสินใจว่า ควรเข้าร่วมหรือไม่ รวมทั้งขั้นตอนของกิจกรรมจะต้องระบุว่าในกิจกรรมแต่ละอย่างมีกี่ขั้นตอน และประชาชนสามารถเข้าร่วมในขั้นตอนใดบ้าง

การประเมินผล (Appraisal) ต้องมีระบบการประเมินผล เนื่องจากการประเมินผลเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการมีส่วนร่วม และถือเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารในการบริหารทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุด องค์กรใดที่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นธรรม โปร่งใส และจัดทัศนคติส่วนตัวออกได้มากที่สุด ถือว่าองค์กรนั้นใช้เครื่องมือนี้ได้อย่างได้ผลและเกิดประโยชน์ ในทำนองเดียวกันการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรย่อมส่งผลถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรได้เช่นเดียวกัน ซึ่งผลของกระบวนการประเมินผลก็จะกลายเป็นปัจจัยนำเข้าในกระบวนการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผน เพื่อนำปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาผลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินผลงาน (Performance Appraisal) จึงต้องเริ่มตั้งแต่การเข้าร่วมควบคุม ร่วมติดตาม ร่วมประเมินผล ร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่จัดทำไว้ทั้งโดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

ความโปร่งใส (Transparency) ปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรการมีส่วนร่วมให้มีความโปร่งใส เนื่องจากการมีส่วนร่วมนั้น เป็นกระบวนการที่ทำให้ประชาชนมีโอกาสตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ สำหรับการตัดสินใจของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ ซึ่งจะก่อให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการ ลดการทุจริตและข้อผิดพลาดของนโยบาย แผน โครงการลงได้ โดยการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในองค์กร ซึ่งความโปร่งใสเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วย ความไว้วางใจ การเปิดเผยข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล และกระบวนการตรวจสอบ

ความเป็นอิสระ (Independence) องค์กรการมีส่วนร่วมจะต้องมีความเป็นประชาธิปไตย โดยการให้เกียรติ ยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน สมาชิกทุกคนในองค์กรมีอิสระทางความคิด การที่สมาชิกมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและตัดสินใจ จะเป็นปัจจัยให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบร่วมกัน ซึ่งหลักการและเงื่อนไขสำคัญของการมีส่วนร่วมประการหนึ่งคือ ความเป็นอิสระ หรือความสมัครใจที่จะเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วม การบังคับไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของการคุกคาม การระดม และการว่าจ้าง ไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วม

ก้าวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง (Onward-doing) องค์กรการมีส่วนร่วม ต้องเปิดโอกาสประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เนื่องจากการมีส่วนร่วมของประชาชนทำให้เกิดประสบการณ์ การเรียนรู้ใหม่ ความคิดใหม่ที่ท้าทายอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนที่ก้าวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง ภาครัฐจะต้องเตรียมประชาชนให้มีความพร้อมและเห็นประโยชน์ของการมีส่วนร่วมด้วยการให้ความรู้ และการสร้างความเข้าใจในบทบาทของการมีส่วนร่วมภาคประชาชน รวมทั้งมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง โดยความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกจะเป็นตัวกำหนดที่สำคัญ ที่จะทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นไปอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะบ่งบอกถึงความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วม รวมทั้งจะทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่าการเปลี่ยนแปลงจะเป็นไปในทิศทางที่พึงปรารถนา ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนและสังคม

เครือข่าย (Network) ส่งเสริมให้มีการผนึกกำลังร่วมกันของทั้งภาครัฐ และภาคประชาชนในลักษณะเครือข่ายคือ การที่จะต้องมาทำความเข้าใจกัน มาผนึกกำลังกันเป็นหนึ่งเดียวที่สำคัญต้องเป็นไปเพื่อสร้างผลประโยชน์ในเชิงการทำงานร่วมในรูปกิจกรรม โครงการ แผนงาน ที่จะต้องอาศัยความร่วมมือกัน ต้องผนึกกำลังขอความร่วมมือ หรืออาศัยการทำกิจกรรมร่วมมือกันหลายองค์กร ซึ่งเครือข่ายความร่วมมือจะต้องเกิดขึ้นจากวิถีคิดของสมาชิก ผู้บริหาร และบุคคลในชุมชนเป็นหลัก โดยเครือข่ายความร่วมมือนั้น จำเป็นต้องให้มีตัวแทนของประชาชนมาพบปะ

พูดคุยเพื่อก่อตัวและกล่าวถึงวัตถุประสงค์ร่วมกัน ดังนั้น เครือข่ายการมีส่วนร่วมจึงเป็นกระบวนการเชื่อมโยงสมาชิกในกลุ่มหรือเชื่อมโยงองค์กรการมีส่วนร่วมกับสมาชิก ประชาชน และกลุ่ม / องค์กรต่างๆ ในชุมชนเข้าด้วยกัน โดยมีรูปแบบความสัมพันธ์การมีส่วนร่วมในแนวราบขององค์กรการมีส่วนร่วมและชุมชน รวมทั้งเป็นกระบวนการส่งเสริมสนับสนุนประชาชนให้สามารถพัฒนาชุมชนของตนเอง โดยอาศัยเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการทำงานของคนในชุมชน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาของคนและปัญหาส่วนรวมในชุมชน

จากการศึกษาเอกสาร ซึ่งให้เห็นว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมงานพัฒนาต่างๆ บ่งบอกถึงความยั่งยืนของกิจกรรมงานพัฒนานั้นๆ เพราะเมื่อประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม จะทำให้เกิดความรู้สึกการเป็นเจ้าของตลอดจนจัดกิจกรรมและวางแผนดำเนินงานและการมีส่วนร่วมของชุมชนถือเป็นมาตรการที่สำคัญที่จะนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณค่าของความเป็นมนุษย์ที่สำคัญยิ่ง กระบวนการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนพบว่าเวทีประชาคมเป็นการพบปะของผู้คนที่มีความหลากหลายด้านมาร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์ ความคิด เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ วิเคราะห์สถานการณ์และปัญหา การวางแผนงาน และติดตามประเมินการทำงานร่วมกัน โดยใช้ความแตกต่างหลากหลายของแต่ละคนในสังคม เป็นจุดแข็งทวีคูณความสำเร็จ จะพบว่าสังคมที่ประชาชนรวมตัวกันทำงานเพื่อส่วนรวม (สาธารณะ) ในรูปแบบต่างๆ เต็มสังคม ซึ่งไม่ใช่เพื่อประโยชน์เฉพาะกลุ่มของตนเอง เป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจดี ศิลธรรมดี การเมืองดี สังคมในที่นี้หมายถึงชุมชนระดับตำบลขึ้นไปและจากการทบทวนเอกสารพบว่า วิทยากรกระบวนการ (Facilitator) เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดการรวมตัวภายในชุมชน เพื่อร่วมคิดร่วมทำร่วมประเมินในการพัฒนาร่วมกัน รวมทั้งกระตุ้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้คนที่หลากหลายในเวทีประชาคม

1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

ในปัจจุบันการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งจึงมีนักทฤษฎีหลายท่านได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม เพื่อความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติ

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551: 30) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผน ดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนจึงเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้

ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย นับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินการและการแก้ไข ปัญหา ตลอดจนการควบคุม กำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถทำได้ทั้งทางตรง คือ ร่วมเป็นคณะทำงานและทางอ้อมร่วมวางแผนทาง นโยบาย

บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ (พ.ศ. 2550) หมวดที่ 5 ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมพัฒนาด้วยความสมัครใจตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด เพื่อพัฒนาชุมชนของตนด้วย ความรู้สึกรับผิดชอบร่วมกัน กระบวนการมีส่วนร่วม หมายถึง ประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ค้นหาปัญหา วางแผน ดำเนินการ การได้รับ ประโยชน์จากการพัฒนา และติดตามประเมินผล

วันชัย โกลละสุต (2549 : 25) การมีส่วนร่วม ความหมาย คือ ทรัพยากรในการบริหารที่เป็นส่วนของบุคคลในแต่ละระดับการปฏิบัติมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการ และควบคุมการปฏิบัติในแต่ละส่วนๆ อย่างเต็มความสามารถ ทั้งในทิศทางเพื่อการปฏิบัติด้านเดียว หรือการนำเสนอซึ่งความคิดในการดำเนินการตามกระบวนการนั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง

ทำนอง ภูเกิตพิมพ์ (2551 :4-9) การมีส่วนร่วมหมายถึง การทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อ และความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะการมีส่วนร่วมทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุปสรรคมากขึ้น เพื่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นแนวคิดทางยุทธศาสตร์หลักการพัฒนาชุมชนคือ จุดสำคัญของวิธีการปฏิบัติงาน พัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นการหาวิธีที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่องาน พัฒนาชุมชนคือ พัฒนาการที่ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent) ที่จะต้องใกล้ชิดกับชาวบ้านในหมู่บ้านตำบลและองค์กรชุมชน

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 ประเภทของการมีส่วนร่วม

1.2.1 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

สุทธิมา สัตยวงษ์ (2554) การปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้นถือเป็นการปกครองโดยประชาชน และเพื่อประชาชน บทบาททางการเมืองของประชาชนในฐานะที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยจึงเป็นหัวใจของระบบนี้ ดังนั้นการเข้ามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองของประชาชนจึงถือเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่ง จากผลการสำรวจทางการเมืองสะท้อนให้เห็นว่าคนไทยส่วนใหญ่เบื่อหน่ายการเมือง หากปล่อยให้สถานการณ์ทางการเมืองเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่ายโดยไม่มีการแก้ไขปัญหาที่ระบบการเมือง ไทยให้น่าเชื่อถือและปราศจากปัญหาความขัดแย้งและทุจริต ในอนาคตประเทศไทยอาจต้องเผชิญกับปัญหาการผูกขาดอำนาจทางการเมืองของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยกลุ่มนักการเมืองรุ่นเก่าสืบทอดอำนาจกันเป็นทอดๆ หรือเป็นระบบเครือญาติ ก็จะเป็นปัญหาเรื้อรังและไม่หมดไปจากสังคมไทย เนื่องจากไม่มีนักการเมืองรุ่นใหม่ที่น่าสนใจเข้ามาทำงานด้านการเมือง หากประชาชนเบื่อหน่ายและหันหลังให้กับการเมือง จึงเป็นเรื่องยากที่จะเข้าไปตรวจสอบนักการเมือง และมักจะนิ่งเฉยต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน จากบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550 มีหลายมาตราที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน สิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามรัฐธรรมนูญได้มีการเปิดกว้างทั้งด้านรูปแบบ และวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน

การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงหมายถึงการที่ประชาชนเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ หรือผู้นำรัฐบาล รวมทั้งกดดันให้รัฐบาลกระทำตามความประสงค์ของตนหรือกลุ่มตน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเครื่องชี้วัดพัฒนาการเมือง เมืองในระบอบประชาธิปไตยของแต่ละประเทศ การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงควรเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นประเทศที่พัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ดีแล้ว ก็มักจะกำหนดให้ประชาชนทุกระดับมีสิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามกฎหมายที่มีผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในทุกมิติของกระบวนการทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงเป็นการกระทำที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อมีอิทธิพลในการตัดสินใจของรัฐบาลเป็นสำคัญ และการกระทำใดที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายของรัฐบาล หรือเลือกบุคคลสำคัญที่สามารถกำหนดนโยบายของรัฐบาลได้ ก็ไม่ถือเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาธิปไตยมีหลายรูปแบบ อาทิ แบบทางตรง แบบทางอ้อม ยกตัวอย่างรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยทางตรง คือการที่ประชาชนของรัฐทั้งหมดเป็นผู้ใช้อำนาจในการปกครอง

โดยตรงด้วยการร่วมกันประชุมพิจารณาเรื่องต่างๆ หรือทำหน้าที่เป็นสภาเอง เนื่องจากอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน โดยมีหลักการว่าประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ในสังคม กล่าวคือประชาชนมีส่วนร่วมในการบัญญัติกฎหมาย แต่ในปัจจุบันนี้ไม่สามารถนำประชาธิปไตยทางตรงมาใช้ได้ เพราะจำนวนประชาชนมากเกินไปจะทำให้โอกาสประชาชนทุกคนเข้ามาใช้สิทธิในการปกครองประเทศได้ จึงมีการนำประชาธิปไตยโดยผู้แทนหรือประชาธิปไตยโดยอ้อมมาใช้

หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบบประชาธิปไตยแบบตัวแทน ประชาชนจะเลือกผู้แทนทำหน้าที่แทนตนในรัฐสภา และเจตจำนงของรัฐสภาถือเป็นความต้องการของประชาชน โดยที่ประชาชนยังมีช่องทางในการควบคุมทางการเมืองการปกครองได้บ้าง โดยขอบเขตของการมีตัวแทนของปวงชนนั้น ต้องเป็นไปอย่างกว้างขวาง ประชาชนทั่วไปต้องมีสิทธิที่จะมีตัวแทน สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งจะเป็นของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือมีเงื่อนไขกีดกันประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมิได้ และสิทธิพื้นฐานของประชาชนต้องได้รับการรับรอง เช่น สิทธิในการพูด สิทธิในการเขียน สิทธิในการประกอบอาชีพ สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สิทธิในการนับถือศาสนา ซึ่งต้องเป็นสิทธิที่เท่าเทียมกัน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้นอาจเกิดขึ้นได้ในหลายลักษณะ เช่น การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การพูดคุยเรื่องการเมือง การช่วยพรรคการเมืองในการรณรงค์หาเสียง การเข้าร่วมประชุมทางการเมือง การเป็นผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้ง หรือแม้แต่การเดินทางบนประท้วง หรือสนับสนุนการดำเนินการของรัฐที่ยังผลให้ตนเองได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นหัวใจสำคัญของประชาธิปไตยแบบตัวแทน คือการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งผู้แทนที่ไม่มีการทุจริตและไม่มีการซื้อสิทธิขายเสียง

นอกจากนี้ Huntington and Nelson ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองจะเป็นเรื่องของกิจกรรม
2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นบทบาทของบุคคลธรรมดาที่ไม่ได้ทำงานหรืออาชีพทางการเมือง เช่น นักการเมือง หรือผู้นำทางการเมือง
3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องของการแสดงออกเพื่อให้มีผลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลหรือผู้นำประเทศ กล่าวคือ เป็นเรื่องของความพยายามที่จะมีผลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล สนับสนุนรัฐบาล เปลี่ยนแปลงผู้นำรัฐบาล ตลอดจนสถาบันการเมืองต่างๆ การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นไปได้ทั้งถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย

4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่มีผลเปลี่ยนแปลงต่อการตัดสินใจของผู้นำหรือรัฐบาลแต่อย่างใดเพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับอำนาจทางการเมืองของผู้มีส่วนร่วม ซึ่งมักมีอำนาจทางการเมืองไม่มากนัก และไม่สามารถผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาลได้ตลอดเวลา

สรุปได้ว่า ในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย การเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทางการเมือง เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ขาดเสียมิได้ในการะบวนการพัฒนาทางการเมือง และการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนยังมีความสำคัญต่อการเมืองของประเทศอีกหลายประการ เช่น การยินยอมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมรู้ถึงความต้องการและปัญหาของตนเองได้ดีกว่าบุคคลอื่นๆ การมีส่วนร่วมของประชาชนมีหลายลักษณะที่แตกต่างกันไป เช่น การมีส่วนร่วมทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม และด้านอื่นๆ ซึ่งมีผลทำให้ท้องถิ่นมีการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในทางที่ถูกต้อง

1.2.2 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Administration Participation) หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนได้เข้าร่วมกระทำในกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะของการร่วมพิจารณาตัดสินใจร่วมปฏิบัติกิจกรรม รวมทั้งมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (2550) ได้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการประสานประโยชน์ให้แก่ทุกมิติของสังคม ได้แก่ ปังเจกบุคคล กลุ่มบุคคล ชุมชน ท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และธุรกิจเอกชน สิ่งเหล่านี้เป็นเสมือนแรงกดดันที่ภาครัฐต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของประชาชนและความเสมอภาค รักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนวยความสะดวก และบริการประชาชน ดังนั้น หลักและวิธีการทำงานของข้าราชการยุคใหม่ ต้องเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด ซึ่งมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อส่วนรวมและประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง
2. เคารพในสิทธิ เสรีภาพของประชาชน
3. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานอย่างเหมาะสม

4. มีความพร้อมรับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้
5. มีการทำงานที่รวดเร็ว โปร่งใส มีกลไกการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการที่ชัดเจน
6. ปรับเปลี่ยนอุดมการณ์ที่ยึดติดกับระบบอุปถัมภ์ ไปสู่ระบบคุณธรรม

การมีส่วนร่วมเป็นพลังสร้างสรรค์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับบุคคลแต่ละคน และผลผลิต ของสังคม ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ ความผูกพันของบุคคลในสังคม นวัตกรรมของสังคมที่เกิดขึ้นในอดีตจนถึงปัจจุบัน และจะเกิดขึ้นใหม่ในอนาคตเป็นผลจากแนวคิดของการมีส่วนร่วมเกือบทั้งสิ้น จะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับความต้องการ ลักษณะของสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติที่มีต่อการมีส่วนร่วม นอกจากนั้นการมีส่วนร่วมยังช่วยยกระดับแรงจูงใจ (Motivation)

อมรวิเศษ นาคทรพรพ (2548 :72) การสร้างข้อผูกพันของการเปลี่ยนแปลง (Commitment to change) การให้ความร่วมมือ (Co - operation) และคุณภาพของการตัดสินใจ แนวคิดหลักของการมีส่วนร่วมมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ จะต้องมียุทธศาสตร์ ที่เข้าไปเกี่ยวข้อง (Involvement) การช่วยเหลือและการทำประโยชน์ (Contribution) ความรับผิดชอบ (Responsibility) ซึ่งเกี่ยวข้องทางจิตใจมากกว่าทางร่างกาย ปัจจุบันแนวคิดการมีส่วนร่วมมีกระแสการยอมรับที่จะนำมาใช้เป็นหลักการพื้นฐานของการพัฒนา นายแพทย์ประเวศ วะสี ได้กล่าวไว้ว่า หัวใจสำคัญของการพัฒนาชุมชน คือ ให้ชุมชนนั้นรวมตัวกัน ซึ่งมีได้หมายถึงการรวมตัวเพื่อผลประโยชน์ ร่วมกันทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่เป็นการรวมตัวกันด้วยจิตสำนึก และค่านิยมร่วมกันบางอย่าง ซึ่งจะทำให้เกิดพลังที่ยั่งยืน เป็นศิลปะแห่งการพัฒนาชุมชนที่กล่าวในที่นี้รวมถึง บ้าน สถาบันศาสนา โรงเรียนและสถาบันอื่น

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2548) สำหรับหลักการในมิติของการมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาเป็นการกระตุ้นให้บุคคลที่เคยอยู่ภายนอก ได้เข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการพัฒนา เพื่อกระจายผลของการพัฒนาให้ครอบคลุมอย่างทั่วถึง ให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการบริโภคผลผลิตของสังคม มีส่วนร่วมการตัดสินใจในการริเริ่มกิจกรรม โครงการ ร่วมดำเนินงาน ติดตาม ประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ ที่เกิดขึ้นอย่างมีศักดิ์ศรี และความเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่จะมีผลกระทบต่อคนในสังคมหลักการมีส่วนร่วมจึงเป็นหัวใจสำคัญของแนวคิดประชาธิปไตย

อรพินท์ สฟโชคชัย (2549 : 2) การมีส่วนร่วมมีผู้ให้คำจำกัดความที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละบุคคลที่เป็นเป้าหมาย มีความหลากหลายไม่ตายตัว

การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในชุมชนที่ได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินการพัฒนาของภาครัฐ หรือหมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านในการดำเนินการพัฒนาของรัฐ หรือกิจกรรมการพัฒนาของชุมชนที่ประชาชนยินดีมาร่วม ซึ่งเป็นการร่วมรับผลประโยชน์และร่วมลงทุนลงแรง ซึ่งเป็นความหมายของการมีส่วนร่วมเชิงพัฒนาชุมชน

1.3 รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน

รูปแบบการมีส่วนร่วมได้มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและประเภทของการมีส่วนร่วมไว้หลายทัศนะ แต่โดยหลักการเดียวกับกล่าวคือ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ดังนี้

ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ (2551) ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นกระบวนการซึ่งประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ และเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายและการตัดสินใจของรัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด กล่าวคือ เป็นการสื่อสารสองทาง ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม ทั้งนี้ เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลาเป็นการสร้างฉันทามติ และทำให้ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ อีกทั้งช่วยหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าใน “กรณีที่น่าจะรุนแรง” ช่วยให้เกิดความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม และช่วยให้ทราบความห่วงกังวลของประชาชนและค่านิยมของสาธารณชน รวมทั้งเป็นการพัฒนาความเชี่ยวชาญ และความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน

อรทัย ก๊กผล (2546) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการซึ่งประชาชน หรือผู้มีส่วนได้เสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น เพื่อแสวงหาทางเลือกและการตัดสินใจต่างๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งถึงการติดตามและประเมินผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการรับรู้ เรียนรู้ และการปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกันซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล (2548) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงทัศนะ และมีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่จะผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเอง นอกจากจะช่วยให้การตัดสินใจของผู้เสนอโครงการหรือรัฐบาลมีความรอบคอบ และสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้นแล้ว ยังเป็นการควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลให้มีความ

โปร่งใส (transparency) ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน (responsiveness) และมีความรับผิดชอบหรือสามารถตอบคำถามของประชาชนได้ (accountability) อีกด้วย ซึ่งเท่ากับเป็นการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นอีกด้วย

นอกจากนี้ ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ (2551) นาเสนอเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมของประชาชน ว่าต้องมีอิสรภาพ โดยที่ต้องเข้าร่วมโดยสมัครใจ มีความเสมอภาคในการเข้าร่วมกิจกรรม และผู้เข้าร่วมต้องมีความสามารถ คือมีความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนจะมีประสิทธิผล ได้ต้องประกอบด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลจากประชาชนส่งผ่านไปยังผู้เสนอนโยบาย หรือโครงการ เพื่อให้ผู้ที่จะกำหนดนโยบายหรือผู้ที่จะเสนอโครงการนั้นๆ ได้ทราบถึงธรรมชาติและแนวคิดของสังคม
2. ข้อมูลทางเทคนิคเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นประเด็นสนใจจากผู้เสนอโครงการส่งผ่านไปยังประชาชน
3. การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและความเชื่อระหว่างประชาชนกับผู้กำหนดนโยบาย หรือผู้เสนอโครงการ หรือระหว่างประชาชนด้วยกันเอง
4. ข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนผู้สนใจจะต้องได้รับการนำเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจ

ในการจำแนกรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น นักวิชาการหลายท่านได้ทำการศึกษาและจำแนกเอาไว้หลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่งมีทั้งความคล้ายคลึงและแตกต่างกันตามทัศนะของแต่ละท่านที่สำคัญพอจำแนกได้ ดังนี้

ณรงค์ สินสวัสดิ์ (2547 : 1116 -122) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองกับการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองว่า มีปัจจัยดังนี้

1. ผู้ที่สนใจทางการเมือง มักจะมีแนวโน้มที่จะเข้ามาส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่ไม่สนใจ ความสนใจอาจดูได้จากการติดตามข่าวสารทางการเมือง เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ การพูดคุยทางการเมือง เป็นต้น
2. ความเลื่อมใสในพรรคการเมือง หรือผู้สมัคร บุคคลใดที่นิยมชมชอบพรรคการเมืองหรือผู้สมัครคนใดเป็นพิเศษ ก็มีแนวโน้มที่จะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากด้วย นอกจากนั้น บุคคลใดมีสถานภาพเศรษฐกิจและสังคมสูง เช่น การศึกษารายได้ของบุคคลหรือของบิดามารดาสูง ก็จะมีแนวโน้มเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง
3. ความเชื่อว่าการไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหน้าที่ เช่น การไปลงคะแนนเสียงเป็นหน้าที่ที่จะต้องทำ มิใช่เป็นสิ่งที่ทำก็ได้ไม่ทำก็ได้

4. การแยกตัวเองออกจากการเมือง (Alienation from Politics) เช่น พวกที่ขาดความศรัทธาในมวลมนุษย มองคนในแง่ร้าย

1.4 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ชาติดิยา กรรณสูตร (2533 : 128 – 130) ได้แบ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยไว้ 3 ระดับ จากระดับต่ำไปหาระดับสูง และในแต่ละระดับยังจำแนกเป็นระดับย่อยๆ ดังนี้ การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แบ่งเป็น

1. ระดับต่ำ ได้แก่ การไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
2. ระดับปานกลางสูง ได้แก่ การไปเลือกตั้งโดยถูกชักจูง
3. ระดับสูงสุด ได้แก่ การไปเลือกตั้งโดยคิดว่าเสียงของตนมีพลังในการ

เปลี่ยนแปลงนโยบาย บุคคลเหล่านี้จึงมีข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเมืองมากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม แบ่งเป็น

1) ระดับปานกลางต่ำ ได้แก่ การเข้าร่วมในระดับสมาชิกทั่วไป โดยมีสิทธิลงคะแนนเสียง เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ในนโยบายกลุ่ม

2) ระดับปานกลาง ได้แก่ การได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการของกลุ่มที่มีอำนาจในการตัดสินใจแทนสมาชิกคนอื่นๆ

3) ระดับปานกลางสูง ได้แก่ การได้รับเลือกตั้งให้เป็นประธาน หรือหัวหน้ากลุ่ม จึงมีอำนาจการตัดสินใจ และมีโอกาสในการสร้างบารมีให้คนยอมรับ

การเข้ารับเลือกตั้ง เป็นผู้แทน ซึ่งอาจจะเป็นผู้แทนในระดับท้องถิ่น ระดับชาติก็ตามแบ่งเป็น

1) ระดับสูงต่ำ ได้แก่ ระดับที่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มให้เข้ารับการเลือกตั้งในนามของกลุ่ม หรือพรรคได้

- 2) ระดับสูงปานกลาง ได้แก่ ระดับผู้ที่สมัครได้รับเลือกตั้ง คือ
 - ระดับท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล
 - ระดับจังหวัด ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - ระดับชาติ ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3) ระดับสูง ได้แก่ ระดับผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง และได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เช่น ตำแหน่งกรรมการ ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา เป็นต้น

มิลเบรธ (Milbrath, 1971 : 26 – 28) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยทั่วไปของสมาชิกในสังคม จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ไม่สนใจทางการเมืองแต่อย่างใด

(Apathetic) กับกลุ่มที่สนใจการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยกลุ่มที่สนใจการมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจจำแนกได้เป็น

1. กลุ่มที่อยู่ระหว่างกลุ่มที่สนใจติดตามทางการเมือง (Spectators)
2. กลุ่มที่อยู่ระหว่างกลุ่มที่สนใจติดตามทางการเมือง และกลุ่มที่ต้องการเข้าไปมีบทบาททางการเมือง (Transitional Activists)
3. กลุ่มที่ต้องการเข้าไปต่อสู้ทางการเมืองโดยตรง (Gladiators) อย่างไรก็ตาม ลักษณะเหล่านี้เป็นการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ขึ้นอยู่กับปัจจัยกระตุ้นที่แต่ละบุคคลได้รับ บทบาทของผู้ที่สนใจทางการเมืองจะเปลี่ยนแปลงมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยกระตุ้นสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปผู้ที่สนใจอาจเปลี่ยนไปเป็นผู้ที่ไม่สนใจและผู้ที่ไม่สนใจอาจเปลี่ยนไปเป็นผู้ที่สนใจทางการเมืองได้ หรือในกลุ่มผู้สนใจเองอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงจากผู้ที่ไม่สนใจจะเข้าไปต่อสู้ทางการเมืองมากเป็นเพียงผู้สนใจติดตามทางการเมืองเท่านั้นแต่การเปลี่ยนแปลงจากระดับต่ำไปสู่ระดับสูงอาจต้องใช้ปัจจัยผลักดันจากภายนอกอย่างมาก อาทิ การได้รับสนับสนุนการเงินจากเพื่อนหรือตนเองมีความรู้ลึกซึ้งอย่างรุนแรงต่อประเด็นทางการเมืองที่ต้องการจะผลักดัน จึงทำให้ตัดสินใจเข้าร่วมต่อสู้ทางการเมืองและเมื่อตัดสินใจเข้าร่วมการต่อสู้ทางการเมืองแล้ว จะทำให้บุคคลต้องขยายบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองของตนอย่างกว้างขวางผลจากการวิเคราะห์พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง มิลเบรธ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองประกอบด้วยฐานคติ (Assumption) สำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทางการเมืองอย่างใดอย่างหนึ่งและมีแนวโน้มที่จะเกี่ยวข้องกับการกระทำอื่นๆ ทางการเมืองด้วย ประการที่สอง เกี่ยวพันทางการเมือง (Political Involvement) มีลักษณะเป็นลำดับชั้น (Hierarchy) กล่าวคือ บุคคลที่อยู่ในลำดับชั้นการเกี่ยวพันทางการเมืองเดียวกันมีแนวโน้มที่จะมีกิจกรรมทางการเมืองเหมือนกันผู้ที่อยู่ลำดับชั้นของการเกี่ยวพันทางการเมืองในระดับสูงจะครอบคลุมกิจกรรมทางการเมืองในระดับที่ต่ำกว่า (จิราชาติ นาคสวัสดิ์, 2540 : 4)

กรอบความคิดเห็นว่าด้วยลำดับชั้นของการเกี่ยวพันทางการเมือง ซึ่งการแสดงให้เห็นพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลจะเริ่มต้นจากลำดับต่ำสุด คือการไม่สนใจทางการเมือง และในส่วนของการสนใจทางการเมืองจะแบ่งเป็นลำดับชั้น จากต่ำสุดไปสู่สูงสุดมิลเบรธ (Milbrath, 1972) กล่าวว่าไว้ว่าบุคคลมีส่วนร่วมทางการเมืองจากระดับต่ำไปสู่ระดับสูง กล่าวคือ จะเริ่มจากเป็นผู้สนใจติดตามการเมืองแล้วไปสู่การต่อสู้ทางการเมือง โดยลำดับชั้นของการสะสมพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นดังนี้ คือ

1. การที่บุคคลตอบสนองสิ่งเร้าทางการเมือง เช่น การติดตามข่าวสาร เป็นต้น
2. การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

3. การอภิปรายถกเถียงปัญหาทางการเมือง
4. การพยายามพุดจาชักชวนผู้อื่นเพื่อไปออกเสียงเลือกตั้ง
5. การติดเครื่องหมายหรือแผ่นป้ายโฆษณาหาเสียง
6. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง
7. การช่วยเหลือทางการเงินแก่พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง
8. การเข้าร่วมประชุมทางการเมือง
9. การสละเวลาเพื่อช่วยหาเสียงเลือกตั้ง
10. การเป็นสมาชิกผู้กระตือรือร้นของพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่ง
11. การเข้าร่วมประชุมในคณะกรรมการกลางของพรรคการเมือง
12. การช่วยหาทุนให้พรรคการเมือง
13. การรับสมัครเข้าเลือกตั้ง

1.5 ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชน

เป็นที่ทราบกันดีว่ากระแสปัจจุบันกำลังมีความตื่นตัวค่อนข้างสูง ในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเมืองยุคปัจจุบันที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ของภาคประชาชน ที่ต้องการเห็นการเมืองและสังคมเกิดความเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น เอื้อประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสมากขึ้น และสร้างสรรค์สังคมที่เกิดความเท่าเทียม อย่าง แต่เมื่อย้อนมองดูสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นจะพบว่าการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการปฏิรูปการเมืองและสังคม ไม่ว่าจะในอดีตหรือปัจจุบันก็ตาม ประชาชนธรรมดาทั่วไปที่ไม่ได้เป็นบุคคลมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของสังคมจะมีข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมดังกล่าวอย่างเห็นได้ชัดในหลายประการ ได้แก่

1. ต้นทุนในการมีส่วนร่วมในกระบวนการ กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเมืองและสังคมต่างๆ ประชาชนกลุ่มนั้นๆ จะต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเอง ไม่ว่าจะเป็นการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย ซึ่งรวมถึงกระบวนการที่ซับซ้อนยุ่งยากและมีเงื่อนไขมากมายหลายประเด็น อย่างที่ทราบกันดีคือ การเข้าซื้อเสนอกฎหมายจะต้องเป็นการเข้าซื้อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 50,000 ชื่อ โดยในกระบวนการล่ารายชื่อให้ครบก็เป็นสิ่งที่ยากลำบากและล้วนแต่มีต้นทุนค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น อีกทั้งเอกสารประกอบต่างๆ อีกหลายประการคือสำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ที่เพิ่มภาระให้ต้นทุนของการมีส่วนร่วมสูงขึ้นอีกตามมา นั่นก็เป็นข้อสังเกตที่ชัดเจนว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายนั้น ไม่สามารถทำ

ให้เกิดขึ้นได้จริงถ้าหากกลุ่มภาคประชาชนนั้นไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง หรืออาจสำเร็จได้แต่ก็คงเป็นที่ยากลำบาก

2. ความเสี่ยง ทั้งความเสี่ยงในชีวิต ทรัพย์สิน ชื่อเสียง และความน่าเชื่อถือ เป็นสิ่งที่ทำให้การใช้สิทธิของประชาชนอ่อนแอลงในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะทุกครั้งที่ประชาชนธรรมดาเข้าไปมีส่วนร่วมในจุดนี้และเปิดประเด็นที่เป็นที่น่าสนใจและเป็นประเด็นร่วมของสังคมที่ทำให้เห็นสภาพปัญหาที่แท้จริงก็มักจะถูกคุกคาม ข่มขู่ จากผู้มีอำนาจ หรือถูกข่มขู่เมื่อออกมาใช้สิทธิของตนตามรัฐธรรมนูญ หรือแม้แต่ถูกกล่าวหาว่าเป็นบุคคลหัวรุนแรง เป็นผู้ไม่รักประเทศชาติ เป็นผู้ก่อความไม่สงบ เป็นต้น นี่ยังไม่รวมถึงกรณีที่แกนนำภาคประชาชนต้องตกเป็นผู้ต้องหา ถูกดำเนินคดี และถูกอุ้มอย่างที่เคยเป็น ข่าวด้านๆ มา ดังนั้นร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนปัจจุบันที่กำลังร่างกันอยู่ควรมีการออกแบบให้มีการคุ้มครองประชาชนในกระบวนการต่างเหล่านี้ด้วย เพื่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนอย่างแท้จริงในอนาคต

3. ความสัมพันธ์ทางอำนาจ สิ่งที่ชัดเจนว่าประชาชนทั่วไปนั้นจะไม่ค่อยมีความสัมพันธ์ทางอำนาจใดๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง กับกลุ่มมีอำนาจใดมากนัก นั่นหมายถึงกลุ่มประชาชนทั่วไปก็จะไม่สามารถเข้าถึงอำนาจต่างๆ ข้างต้นได้อย่างเท่าเทียมกันกับคนระดับสูง หรือผู้ที่พอจะมีอำนาจทางสังคมและการเมือง หรือชนชั้นปกครอง และก็เป็นที่น่าเสียดายว่าเมื่อคนระดับสูงและชนชั้นปกครองเมื่อมีอำนาจสามารถเข้าถึงเครือข่ายที่มีอำนาจได้มากกว่าประชาชนทั่วไป สิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมาก็คือนโยบายต่างๆ ที่เกิดขึ้นสนองต่อผู้ที่สามารถเข้าถึงเครือข่ายความสัมพันธ์ทางอำนาจเหล่านั้น และจะไม่สนองตอบต่อภาคประชาชนซึ่งไม่สามารถเข้าถึงเครือข่ายความสัมพันธ์ทางอำนาจเหล่านั้นได้ กล่าวง่ายๆ คือ ชนชั้นใดเป็นผู้ปกครองก็จะเอื้อประโยชน์ต่อชนชั้นเดียวกัน การเมืองและสังคมที่ผ่านๆ มา นี่คงเป็นอีกจุดหนึ่งที่รอการแก้ไข เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากอำนาจทางการเมืองและอำนาจรัฐมากขึ้น มันจะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อตัวแทนภาคประชาชน เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการต่างๆ ของการกำหนดนโยบาย หรือการออกกฎหมายต่างๆ ในอัตราส่วนที่ชัดเจนแน่นอน

4. ปัญหาในทางปฏิบัติของกลไกกฎหมายและรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะในกระบวนการตรากฎหมายลูกและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ นับเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้ฝ่ายการเมืองสามารถเข้ามาผลักดันและกำหนดได้อย่างเบ็ดเสร็จ ทำให้ภาครัฐที่มีอำนาจมีการตีความกรณีต่างๆ โดยอ้างกฎหมายเก่าโบราณที่ไม่เอื้อประโยชน์ต่อภาคประชาชนอยู่ตลอดเวลา โดยไม่คำนึงถึงรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายที่ใหญ่กว่า ซึ่งกฎหมายต่างๆ เหล่านั้นที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ คาดว่ามีมากกว่า 600 ฉบับและรัฐก็ยังเพิกเฉยในการปรับปรุงกฎหมายเหล่านั้น ดังนั้น เพื่อให้ปัญหาในเรื่องกฎหมายไม่มีความทันสมัย และไม่อิงตามรัฐธรรมนูญ ก็ควรมีการกำหนดระยะเวลาให้ชัดเจน

ในการออกกฎหมายลูก และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญในประเด็นต่างๆ ให้ชัดเจนไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้เลย โดยระยะเวลาในการออกกฎหมายลูกและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญต้องไม่ยาวนานเกินไป ซึ่งไม่ควรเกิน 6 เดือน และอาจจะเร็วกว่านั้นโดยไม่เกิน 45 วัน ในกรณีประเด็นที่เร่งด่วน และ

5. กลไกข้าราชการและนักการเมือง ที่ไม่สามารถปฏิเสธได้โดยเฉพาะในเรื่องของวัฒนธรรมทางการเมืองของข้าราชการและนักการเมือง ที่ยังยึดติดกับระบบราชการการเมืองแบบเก่า ไม่มีการปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย โดยวัฒนธรรมแบบเก่าๆ นั้น บางครั้งเหมือนเป็นการกดขี่ภาคประชาชนให้เป็นผู้ที่ต่ำกว่าโดยใช้อำนาจรัฐหรืออำนาจทางการเมืองของตน

ประเด็นที่กล่าวข้างต้นเป็นเพียงกรณีตัวอย่างของข้อจำกัดและปัญหาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนแค่บางกรณีเท่านั้น ซึ่งในความเป็นจริงแล้วยังมีข้อจำกัดอีกหลากหลายรูปแบบ ซึ่งข้อจำกัดเหล่านั้นควรจะถูกกำจัดให้หมดไปจากสังคมประชาธิปไตย โดยในช่วงเวลาปัจจุบันที่กำลังมีการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน 2550 อยู่นี้ ก็ควรใช้เป็นเครื่องมือในการลดข้อจำกัดดังกล่าวให้น้อยลงหรือหมดไปได้ แต่ที่สำคัญมันจะเกิดขึ้นได้ก็ขึ้นอยู่กับความมีส่วนร่วมและการเอาใจใส่ และความตั้งใจที่ต้องการให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นแก่การเมือง เศรษฐกิจและสังคมอย่างจริงจังของภาคประชาชนและประชาสังคม

1.6 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

โดยทั่วไปประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ประชาชนมีระดับและรูปแบบการเข้าร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกัน กล่าวโดยสรุปว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนซึ่งรวมถึงสตรีด้วยนี้ อาจจำแนกเข้าร่วมได้เป็น 3 ระดับ คือ (ขัตติยา วรรณสุต, 2540)

1. การเข้าร่วมโดยตรงหรือการมีส่วนร่วมระดับสูง ได้แก่ การเข้าร่วมในกระบวนการทางการเมืองอย่างจริงจังและเข้มแข็ง (Active Participation) เช่น การสมัครรับเลือกตั้งเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่างๆ การมีส่วนร่วมทำงานในพรรคการเมือง และการเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นต้น

2. การเข้าร่วมทางการเมืองระดับกลาง หรือการเข้าไปมีบทบาทเคลื่อนไหวทางการเมืองในสังคม เช่น การรวมกลุ่มเพื่อผลักดันนโยบายต่างๆ การรวมตัวกันประท้วงหรือเรียกร้องทางการเมืองและการจัดตั้งกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ เช่น กลุ่มสตรีเพื่อประชาธิปไตย กลุ่ม

ผู้นำสตรี กลุ่มแรงงาน และกลุ่มสมาชิกคนจน เป็นต้น ในกลุ่มนี้ ยังรวมถึงผู้ที่สนใจและติดตามเรื่องราวทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอด้วย

3. รูปแบบการเข้าร่วมทางการเมืองในระดับต่ำ หรือกลุ่มที่เกือบจะไม่ค่อยสนใจเข้าร่วมทางการเมือง ได้แก่ กลุ่มที่เข้าร่วมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเท่านั้น เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย รวมถึงผู้ที่ไม่สนใจติดตามเรื่องราวทางการเมืองด้วย

2. สถานะและบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ

การจัดระเบียบบริหารราชการของไทยภายหลัง พ.ศ. 2475 เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตย ได้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2476 ขึ้นมาใช้บังคับ ซึ่งเป็นการจัดระเบียบราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในส่วนของการปกครองท้องถิ่น ได้มีมาตรการการกระจายอำนาจบริหารในลักษณะของการจัดบริการสาธารณะ ที่เรียกว่ากิจการท้องถิ่น โดยแท้ขึ้น ซึ่งในทางวิชาการถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาไปสู่มาตรการการกระจายอำนาจบริหาร พ.ศ. 2537 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารในตำแหน่งแทน ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 นับตั้งแต่ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับตำบล โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปโฉมใหม่ของสภาตำบลทั่วประเทศ (กรมการปกครอง, 2544)

องค์การบริหารส่วนตำบลตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี โดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 150,000 บาท อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยระบุชื่อและเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล ถือเป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบใหม่ที่สุด ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อความเหมาะสมกับสภาพชุมชนที่อยู่ในชนบท โดยให้คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกันบริหารงาน ซึ่งในอนาคตองค์การบริหารส่วนตำบลจะได้พัฒนาไปสู่การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลต่อไป เมื่อมีความพร้อมด้านบุคลากรและรายได้ (พระราชบัญญัติสภาตำบล พ.ศ. 2537, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 111 ตอน 53 ก. ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2537) พ.ศ. 2546 รัฐบาลได้มีการเสนอขอปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ในประเด็นต่างๆ ทั้งโครงสร้างของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลวาระการดำรงตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการในองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น (กรมการปกครอง, 2544)

องค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลมีรูปแบบขององค์กรโดยสรุปดังนี้

2.1 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกจากสมาชิกโดยการเลือกตั้งจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้านๆ ละ 2 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้รับการเลือกตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 4 ปี นับแต่วันที่ได้รับการเลือกตั้งสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีประธานสภา และรองประธานสภา ซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยนายอำเภอแต่งตั้งตามมติของสภาฯ และอยู่ในวาระคราวละ 4 ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับการเลือกตั้งสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกสมาชิกสภา คนหนึ่งเป็นเลขานุการ มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและจัดประชุม และงานอื่นใดตามที่สภาฯ มอบหมาย ผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการ จะดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารในขณะเดียวกันมิได้

คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

1. นายกององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้รับการเลือกตั้ง 1 คน
2. รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี

2.2 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดังนี้

1. อำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม
2. มีอำนาจหน้าที่ที่ต้องทำให้เขตขององค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้

- (1) จัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำ ทางบก
- (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้ง

กำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

- (3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (7) คุ่มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม

อันดีของท้องถิ่น

- (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นทางราชการมอบหมาย

3. องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ดังนี้

- (1) ให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (2) ให้มีและบำรุงรักษาการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่นใด
- (3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- (4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและ

สวนสาธารณะ

- (5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- (6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- (7) การค้ำครองดูแลและรักษาทรัพย์สิน อันเป็นสาธารณะสมบัติของ

แผ่นดิน

- (8) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (9) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- (10) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

บรรดาอำนาจหน้าที่ข้างต้นไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใดๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบลแต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าว ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นไปประกอบการพิจารณาดำเนินการนั้นด้วย นอกจากนี้้องค์การบริหารส่วนตำบล อาจออกข้อบัญญัติ เพื่อใช้บังคับได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย หรืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยสามารถกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บ และกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้แต่ต้องไม่เกิน 1,000 บาท ร่างข้อบัญญัติตำบลนี้จะเสนอได้โดยคณะผู้บริหารหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและเมื่อสภาฯ และนายอำเภอให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบลแล้ว นายองค์การบริหารส่วนตำบล ลงชื่อประกาศข้อบัญญัติตำบล และประกาศเป็นข้อบัญญัติตำบลได้้องค์การบริหารส่วนตำบล อาจทำกิจการนอกเขตตำบลตนโดย

ร่วมกับสมาคมอื่นองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อทำการร่วมกันได้ เมื่อได้รับการยินยอม จากสภาตำบลอื่น องค์การบริหารส่วนตำบลอื่น หรือหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ที่เกี่ยวข้องและกิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำ และเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน

2.3 อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

- (1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติอื่นๆ ที่ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ
- (3) ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารงานตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบลตาม (1) และกฎ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ

2.4 อำนาจหน้าที่ของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

- (1) บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติ และแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- (2) จัดทำแผนพัฒนาตำบล และงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- (3) รายงานผลการปฏิบัติงาน และการรับจ่ายเงิน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
- (4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

2.5 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

- (1) ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์ และการหาผลประโยชน์อันเกิดจากการฆ่าสัตว์
- (2) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในจังหวัดใดให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีการบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการนั้น
- (3) ภาษีอากร และค่าธรรมเนียมตามข้อบังคับตำบลที่สามารถจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของภาษีอากรและค่าธรรมเนียมดังนี้

- ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร ซึ่งสถานประกอบการตั้งอยู่ในตำบล
- ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ซึ่งร้านค้าขายสุราตั้งอยู่ในตำบล
- ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นเกมพนันตามกฎหมาย ตามสถานที่ตั้งของตำบล

(4) รายได้จากเงินอากรตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินอากรประทานบัตรใบอนุญาต และอาชญาบัตรการประมง ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน

(5) ค่าภาคหลวงแร่ ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม

(6) เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติในตำบลใดให้แบ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

2.6 การกำกับดูแล

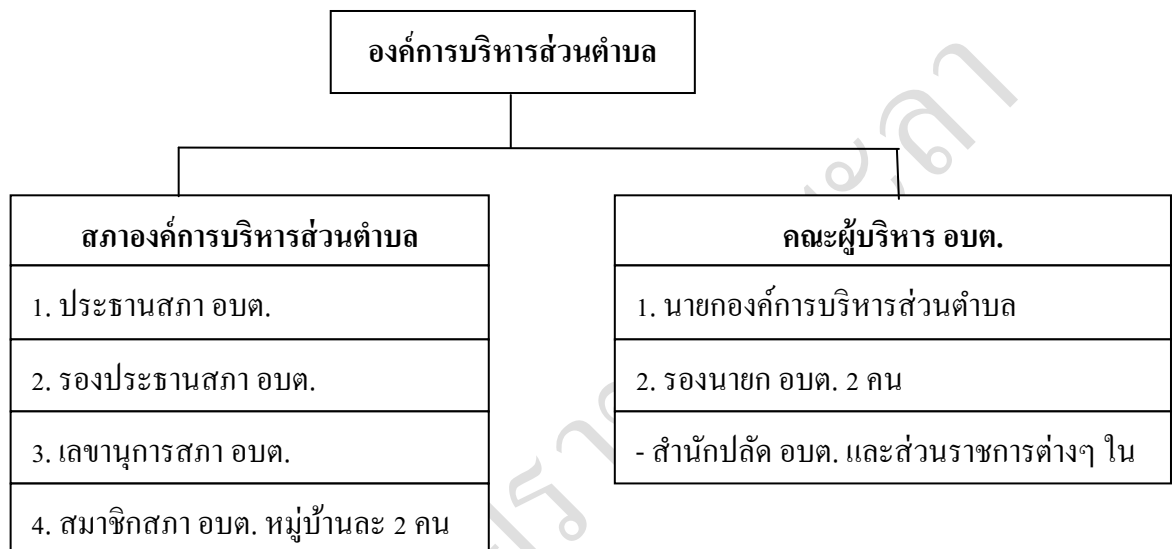
1. นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ และในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่นี้ นายอำเภอ มีอำนาจเรียกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการบริหาร พนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล มาชี้แจง หรือสอบสวน ตลอดจนเรียกรายงานและเอกสารใดๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบได้

2. ผู้ว่าราชการจังหวัด อาจสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตามคำแนะนำของนายอำเภอ หากปรากฏว่า สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือ สวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือ ปฏิบัติไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่และหากการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผลจากการกระทำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล หรือบุคคลดังกล่าวร่วมกระทำการด้วย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้บุคคลดังกล่าวออกจากตำแหน่งโดยถือว่าเป็นการให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่องในทางความประพฤติ หรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องถิ่น

3. ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งให้คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งคณะ หรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล บางคนพ้นจากตำแหน่งตามคำแนะนำของนายอำเภอหาก ปรากฏว่า คณะผู้บริหารฯ กระทำการฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของ

ประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการมิชอบด้วยอำนาจหน้าที่ (กรมการปกครอง ,2544)

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546 ประกาศใช้ 18 กรกฎาคม 2546)

ภาพที่ 1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546

2.7 ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ

2.7.1 ลักษณะที่ตั้ง อาณาเขต และเขตการปกครอง

ตำบลท่าเรือเป็นตำบลหนึ่งใน 12 ตำบลของอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือได้ยกฐานะจากสภาตำบล เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2540 โดยอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอโคกโพธิ์ไปทางทิศใต้ระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากจังหวัดปัตตานีระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร ห่างจากที่ว่าการอำเภอโคกโพธิ์ ไปทางทิศตะวันตก ระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลท่ากำชำ อำเภอหนองจิก

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลบางโกระ อำเภอโคกโพธิ์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลปากบาง อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา

2.7.2 เนื้อที่

พื้นที่ทั้งหมดประมาณ 41 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 22,576 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร 18,532 ไร่ พื้นที่สาธารณะและพื้นที่ป่าชุมชน 91 ไร่

2.7.3 ประชากร

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวมจำนวนประชากร (คน)
1	บ้านหัวควน	95	255	260	515
2	บ้านควนเปล	182	326	312	638
3	บ้านประคู้	132	191	198	389
4	บ้านควนแดน	193	347	325	672
5	บ้านท่าเรือ	174	366	365	731
6	บ้านโคกอัน	217	537	552	1,089
7	บ้านควนกะลาทอง	184	334	342	676
รวม		1,177	2,345	2,354	4,710

(ข้อมูลจากทะเบียนราษฎรอำเภอโคกโพธิ์ ณ เดือน มีนาคม 2553)

3. สถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

หลังจากที่มีเหตุการณ์รุนแรงในช่วงปี พ.ศ. 2490 – 2491 แล้วสถานการณ์รุนแรงในพื้นที่ก็เบาบางแต่ก็ยังมีปรากฏบ้างเป็นครั้งคราว จนกระทั่งในช่วงปี พ.ศ. 2534 – 2539 เหตุการณ์เริ่มมีความรุนแรงขึ้นอีกครั้ง โดยมีการก่อเหตุขึ้นเรื่อยๆ เช่น การเดินขบวนประท้วงเรื่อง มัสยิดกรือเซะ (2534) การเผาโรงเรียนถึง 34 แห่ง ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส การดักรวบ ยิงรถไฟสายสุไหงโก-ลก - กรุงเทพฯ (2536) การลอบวางระเบิดรถไฟที่ อ.จะนะ (2535) เรือดำรวจ น้ำ สะพานเดชาบุชิตที่ปัตตานี (2536) ร้านหนังสือที่ อ.หาดใหญ่ และสถานีรถไฟหาดใหญ่ จังหวัด สงขลา (2537) วางเพลิงรถไฟขบวนสุไหงโก-ลก - สุราษฎร์ธานี ที่จังหวัดนราธิวาส (2539) อีกทั้ง ผลกระทบสำคัญที่เกิดจากการเคลื่อนไหวแบ่งแยกดินแดนของกลุ่มขบวนการต่างๆ ดังกล่าวเพื่อ ปกครองและการบรรลุเป้าหมายสุดท้าย โดยการประกาศเป็นรัฐเอกราชแยกจากประเทศไทยนั้น ทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เจ้าหน้าที่รัฐ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ถูกลอบทำร้ายทรัพย์สินทางราชการถูกทำลาย เศรษฐกิจประสบปัญหาอยู่ในภาวะถดถอย การ

ให้บริการทางสังคม ทั้งการศึกษาและสาธารณสุขไม่อาจดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และครอบคลุมทุกพื้นที่ทุกกลุ่มเป้าหมาย (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, พุทธจักยาน 2547)

นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดปัญหาทางสุขภาพจิต บีบประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐ ประชาชนในพื้นที่บางส่วน พากันทยอยออกจากพื้นที่และส่งผลให้วัฒนธรรมความดีงาม ภายใต้อิทธิพลของความหลากหลายของเชื้อชาติ ศาสนา และประเพณีวัฒนธรรมค่อยๆ เลือนหายไป หากพิจารณาสถิติเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ย้อนหลังจากการก่อเหตุความรุนแรง เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2547 ที่มีกลุ่มคนร้ายบุกปล้นปืนไป 413 กระบอกและฆ่าทหาร 4 นายในค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งเป็นที่ตั้งกองพันพัฒนาที่ 4 บ้านปืเหล็ง อำเภोजะเอยีร์ จังหวัดนราธิวาส โดยนับจากปี 2546 ย้อนหลังไปถึงปี 2536 (ระยะเวลา 11 ปี) พบว่ามีเหตุความรุนแรงเกิดขึ้นในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส (รวมทั้งที่เกิดในจังหวัดสงขลาและสตูลบางส่วน) รวม 748 ครั้ง โดยเฉลี่ยเกิดเหตุปีละ 68 ครั้ง (รายงานคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ, 2549: 70) สำหรับสถิติเหตุการณ์ในช่วงปี 2540 – 2546 (7 ปี) ที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาสและสงขลา) มีจำนวนเหตุร้ายค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่ไม่เกินปีละ 100 ครั้ง คือ ปี 2543 จำนวนน้อยที่สุด 15 ครั้ง รองลงมาคือ ปี 2544 (35 ครั้ง) ปี 2541 (47 ครั้ง) ปี 2542 (53 ครั้ง) ปี 2545 (66 ครั้ง) และปี 2540 (219 ครั้ง) รองลงมาคือ จังหวัดปัตตานี (106 ครั้ง) และจังหวัดยะลา (84 ครั้ง) ตามลำดับ (ชัยวัฒน์ สถาอานันท์, 2551 : 33)

ตลอดระยะเวลาที่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน พบว่าหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างมุ่งหาวิธีแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาให้ยุติโดยเร็ว แต่ในขณะที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังหาทางแก้ปัญหาเหล่านั้น เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่กลับทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งก็ยังไม่สามารถหาสาเหตุ หรือที่มาของปัญหาได้อย่างชัดเจนและยังไม่มีตัวบ่งชี้ใดที่จะเชื่อมั่นได้ว่า ความไม่สงบจะยุติลงเมื่อใด

4. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

4.1 ความหมายของความรู้ความเข้าใจ

นักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของคำว่า “ความรู้ความเข้าใจ” โดยสรุปความหมายได้ว่า ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจำและเข้าใจรายละเอียดของข้อมูลต่างๆ ที่บุคคลได้สะสมไว้และถ่ายทอดต่อกันมาตลอดจนสามารถที่จะสื่อความหมาย แปลความ ตีความขยายความ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ หลังจากที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ แล้ว

4.2 ความหมายของความรู้

การวัดความรู้ว่า การวัดความรู้เป็นการวัดระดับความจำ ความสามารถในการคิดเข้าใจกับข้อเท็จจริงที่ได้รับการศึกษาและประสบการณ์เดิมโดยผ่านการทดสอบคุณภาพแล้ว จะแยกคนที่มีความรู้ กับไม่มีความรู้ออกจากกันได้ระดับหนึ่ง

ความรู้ หมายถึง การระลึกถึงเรื่องราวต่างๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาแล้ว และรวมถึงการจำเนื้อเรื่องต่างๆ ทั้งที่ปรากฏอยู่ในแต่ละเนื้อหาวิชา และวิชาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชานั้น ด้วย The Modern American Dictionary ว่าได้ให้คำจำกัดความของความรู้ที่แตกต่างกัน 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ความรู้ คือ ความคุ้นเคยกับข้อเท็จจริง (Fact) ความจริง (Truths) หรือหลักการโดยทั่วไป (principles)
2. ความรู้ คือ รู้ (Known) หรืออาจจะรู้ (May be known)
3. ความรู้ คือ จิตสำนึก ความสนใจ (Awareness)

เกษม วัฒนชัย (2544 : 39-40) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่า หมายถึง การรวบรวมความคิดของมนุษย์ จัดให้เป็นหมวดหมู่และประมวลสาระที่สอดคล้องกัน โดยนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นสิ่งที่ป็นสาระที่สอดคล้องกัน โดยนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นสิ่งที่ป็นสาระในระบบข้อมูลข่าวสาร

จากคำจำกัดความที่มีผู้กล่าวไว้ในเบื้องต้น สามารถสรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และรายละเอียดของเรื่องราวและการกระทำต่างๆ ที่บุคคลได้ประสบมาและเก็บสะสมไว้เป็นความจำที่สามารถถ่ายทอดต่อไปได้และสามารถวัดความรู้ได้โดยการระลึกถึงเรื่องเหล่านั้นแล้วแสดงออกมา

4.3 ระดับของความรู้

ความรู้มีอยู่มากมายรอบๆ ตัวเรา และสามารถจัดแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ

ระดับแรก ความรู้เกี่ยวกับสิ่งรอบตัวเรา ซึ่งสามารถรับรู้ได้โดยประสาทสัมผัสมองเห็นได้ยิน ดมกลิ่น และลิ้มรสได้ เช่น ความร้อน – เย็น ความสว่าง – มืด เสียงดัง – เบา กลิ่นหอม –เหม็น และรสเค็ม – หวาน เป็นต้น ความรู้ระดับต้นนี้อาจเรียกว่า ความรู้ลึก

ระดับที่สอง ได้แก่ ความรู้ด้านภาษา ซึ่งจะทำให้อ่านและเขียนหนังสือได้ ฟังเข้าใจฟังวิทยุและดูทีวีรู้เรื่อง ตลอดจนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้สะสมและตกทอดกันมา

ระดับที่สาม ได้แก่ ความรู้ด้านวิชาการ ซึ่งได้จากการศึกษาเล่าเรียน ทำให้คิดเลขเป็นคำนวณดอกเบี้ยได้ ออกแบบอาคารได้ เขียนบทละครได้ ใช้คอมพิวเตอร์เป็น รู้กฎหมาย

บ้านเมืองรู้จักกฎเกณฑ์ ทางฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ เคมี และชีววิทยา วินิจฉัยโรคและรู้วิธีการรักษาโรค เป็นต้น

ความรู้วิชาการเหล่านี้ มักจะต้องเรียนรู้จากครู อาจารย์ เอกสาร ตำราทางวิชาการหรือผู้ที่รู้เรื่องนั้นมาก่อน

ระดับที่สี่ ได้แก่ ความรู้ใหม่ เป็นความรู้ที่ไม่เคยมีอยู่ก่อน ได้มาโดยการค้นคว้าวิจัยการคิดค้นกระบวนการใหม่ และควรจะหาแนวทางในการนำความรู้ใหม่ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้เกิดการพัฒนา Bloom และคณะ ได้ทำการศึกษาและจำแนกพฤติกรรมด้านความรู้ ออกเป็น 5 ระดับ โดยเรียงตามลำดับชั้นความสามารถจากต่ำไปสูง ดังนี้

1. ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการจำหรือรู้สึกได้ แต่ไม่ใช่การใช้ความเข้าใจไปตีความหมายในเรื่องนั้นๆ แบ่งออกเป็น ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องซึ่งเป็นข้อเท็จจริง วิธีดำเนินงานแนวคิด ทฤษฎี โครงสร้างและหลักการ
2. ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องราวต่างๆ ได้ทั้งในด้านภาษา รหัส สัญลักษณ์ ทั้งรูปธรรมและนามธรรมแบ่งเป็นการแปลความ การตีความขยายความ
3. การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถนำเอาสิ่งที่ได้ประสบมา เช่น แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่างๆ ได้
4. การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวออกเป็น ส่วนประกอบย่อยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบส่วนย่อย และหลักการหรือทฤษฎี เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวต่างๆ
5. การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการนำเอาเรื่องราว หรือ ส่วนประกอบย่อยมาเป็นเรื่องราวเดียวกัน โดยมีการดัดแปลง ริเริ่ม สร้างสรรค์ ปรับปรุงของเก่าให้มีคุณค่าขึ้น

4.4 การวัดความรู้

การวัดความรู้เป็นการวัดความสามารถในการระลึกเรื่องราวข้อเท็จจริง หรือ ประสบการณ์ต่างๆ หรือเป็นการวัดการระลึกประสบการณ์เดิมที่บุคคลได้รับคำสอน การบอกกล่าว การฝึกฝนของผู้สอน รวมทั้งจากตำราจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ด้วยคำถามวัดความรู้ แบ่งออกเป็น 3 ชนิด (ไพศาล หวังพานิช, 2542 : 96 – 104) คือ

1. ถามความรู้ในเนื้อเรื่อง เป็นการถามรายละเอียด ของเนื้อหาข้อเท็จจริง ต่างๆ ของเรื่องราวทั้งหลาย ประกอบด้วยคำถามประเภทต่างๆ เช่น ศัพท์ นิยม กฎ ความจริง หรือ รายละเอียดของเนื้อหาต่างๆ

2. ถามความรู้ในวิธีการดำเนินการ เป็นการถามวิธีการปฏิบัติต่างๆ ตามแบบ แผนประเพณี ขั้นตอนของการปฏิบัติงานทั้งหลาย เช่น ถามระเบียบแบบแผน ลำดับขั้น แนวโน้ม การจัดประเภทและหลักเกณฑ์ต่างๆ

3. ถามความรู้รวบยอด เป็นการถามความสามารถในการจดจำข้อสรุป หรือ หลักการของเรื่องที่เกิดจากการผสมผสานหาลักษณะร่วม เพื่อรวบรวมและย่อลงมาเป็นหลัก หรือหัวใจของเนื้อหานั้น

การวัดความรู้ในส่วนมากนิยมใช้แบบทดสอบซึ่งแบบทดสอบนี้เป็นเครื่องมือ ประเภทข้อเขียนที่นิยมใช้กันทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบอัตนัย หรือแบบความเรียง โดยให้เขียนตอบเป็นข้อความสั้นๆ ไม่เกิน 1-2 บรรทัด หรือเป็นข้อๆ ตามความเหมาะสม

2. แบบปรนัย แบ่งเป็น

2.1 แบบเติมคำ หรือเติมข้อความให้สมบูรณ์ แบบทดสอบนี้เป็นการวัด ความสามารถในการหาคำ หรือข้อความมาเติมลงในช่องว่างของประโยคที่กำหนดให้ถูกต้อง แม่นยำ โดยไม่มีคำตอบใดชี้แนะมาก่อน

2.2 แบบถูก - ผิด แบบทดสอบนี้วัดความสามารถในการพิจารณา ข้อความที่กำหนดให้ว่าถูกหรือผิด ใช่หรือไม่ใช่ จากความสามารถที่เรียนรู้มาแล้ว โดยจะเป็นการ วัดความจำและความคิด ในการออกแบบทดสอบควรต้องพิจารณาถึงข้อความจะต้องชัดเจน ถูก หรือผิดเพียงเรื่องเดียว สั้นกะทัดรัดได้ใจความ และไม่ควรรีไต่ถามหรือให้ข้อสรุป

2.3 แบบจับคู่ แบบทดสอบนี้เป็นลักษณะการวางข้อเท็จจริง เงื่อนไข คำ ตัวเลข หรือสัญลักษณ์ไว้ 2 ด้านขนานกัน เป็นแถวตั้ง 2 แถว แล้วให้อ่านดูข้อเท็จจริงในแถวตั้งด้าน หนึ่งว่ามีความเกี่ยวข้อง จับคู่ได้พอดีกับข้อเท็จจริงในอีกแถวตั้งหนึ่ง โดยทั่วไปจะกำหนดให้ ตัวเลือกในแถวตั้งด้านหนึ่งน้อยกว่าอีกด้านหนึ่ง เพื่อให้ได้ใช้ความสามารถในการจับคู่มากขึ้น

2.4 แบบเลือกตอบ ข้อสอบแบบนี้เป็นข้อสอบที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน เนื่องจากสามารถวัดได้ครอบคลุมจุดประสงค์และตรวจให้คะแนนได้แน่นอน ลักษณะของข้อสอบ ประกอบด้วยส่วนข้อคำถาม และตัวเลือก โดยตัวเลือกจะมีตัวเลือกที่เป็นตัวถูก และตัวเลือกที่เป็น ตัวลวง ผู้เขียนข้อสอบต้องมีความรู้ในวิชานั้นอย่างลึกซึ้ง และรู้วิธีการเขียนข้อสอบ โดยมีข้อควร พิจารณา คือ ในส่วนข้อคำถามต้องชัดเจนเพียงหนึ่งเรื่อง ภาษาที่ใช้กะทัดรัดเหมาะสมกับระดับของ

ผู้ตอบ ไม่ใช่คำปฏิเสธหรือปฏิเสธซ้อนกัน และไม่ควรถามคำถามแบบท่องจำ และในส่วนตัวเลือก ควรมีคำตอบถูกเพียงคำตอบเดียวที่มีความกะทัดรัด ไม่ชี้นำหรือแนะคำตอบ มีความเป็นอิสระจากกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเรียงตามลำดับตามปริมาณหรือตัวเลข ตัวดวงต้องมีความเป็นไปได้และกำหนดจำนวนตัวเลือก 4 หรือ 5 ตัวเลือก

เขาวดี วินุญศรี (2540 : 99) กล่าวว่า การวัดความรู้ นั้นเป็นการวัดความสามารถของบุคคลในการระลึกรู้ถึงเรื่องราว หรือสิ่งที่เคยเรียนมาแล้วซึ่งคำถามที่ใช้ในระดับนี้ คือความจำ

4.5 ความหมายของความเข้าใจ

ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง ความสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องราวต่างๆ ได้ทั้งภาษา รหัส สัญลักษณ์ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม แบ่งเป็น การแปลความ การตีความ การขยายความความเข้าใจออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การแปลความ คือ ความสามารถในการจับใจความให้ถูกต้องกับสิ่งที่สื่อความหมายหรือความสามารถในการถ่ายทอดความหมาย จากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษา หรือจากการสื่อสารรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง
2. การตีความ คือ ความสามารถในการอธิบาย หรือแปลความหมายหลายๆ อันมาเรียบเรียงโดยทำการจัดระเบียบ สรุปย่อเป็นเนื้อความใหม่ โดยยึดเป็นเนื้อความเดิมเป็นหลัก ไม่ต้องอาศัยหลักเกณฑ์อื่นใดมาใช้
3. การขยายความ คือ ความสามารถที่ขยายเนื้อหาข้อมูลที่รับรู้มาให้มากขึ้น หรือเป็นความสามารถในการทำนาย หรือคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าได้อย่างดี โดยอาศัยข้อมูลอ้างอิงหรือแนวโน้มที่เกินเลยจากข้อมูล

กล่าวโดยสรุป ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความทรงจำในเรื่องราวข้อเท็จจริงรายละเอียดต่างๆ และความสามารถในการนำความรู้ที่เก็บรวบรวมมาใช้คัดแปลงอธิบาย เปรียบเทียบในเรื่องนั้นๆ ได้อย่างมีเหตุผล และความรู้ความเข้าใจเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงและรวมถึงการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้สถานการณ์จริงได้ตามขั้นตอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยภายในประเทศ

จิราติ นาคสวัสดิ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างมาก ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านเพศ โดยนักศึกษาเพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านักศึกษาเพศหญิง สำหรับปัจจัยด้านอายุ ชั้นปีการศึกษา ภูมิฐานะ การเป็นสมาชิกกลุ่ม ชมรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัย อาชีพ และรายได้ของบิดามารดา ความสนใจข่าวสารทางการเมืองและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา

ขวัญฤทัย จ่างจรัส (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษามองบทบาทผู้หญิงไทยบนเส้นทางการเมืองผ่านสายตาผู้นำองค์กรพัฒนาสตรี พบว่า ในสายตาผู้นำองค์กรพัฒนาด้านสตรี ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อบทบาททางการเมืองของนักการเมืองสตรีโดยยึดแนวสตรีนิยมแบบเสรี ซึ่งผลการวิจัยอาจแบ่งประเด็นในการศึกษาครั้งนี้ออกเป็น 6 ประเด็นดังนี้

1. มุมมองต่อการเข้าสู่บทบาทถือเป็นประเด็นที่สำคัญเนื่องจากถ้าผู้หญิงเข้าสู่บทบาททางการเมืองมากก็จะสามารถแสดงถึงความเสมอภาคระหว่างหญิงชายในสังคมไทย
2. มุมมองต่อบทบาททางการเมืองของสตรีถือได้ว่า นักการเมืองสตรีถือเป็นพลังที่สำคัญต่อการดำเนินนโยบายหรือกฎหมายเกี่ยวกับสตรี แต่เนื่องจากนักการเมืองสตรีถูกจำกัดบทบาทโดยนโยบายพรรคการเมือง และจำนวนของนักการเมืองสตรีที่มีจำนวนน้อย จึงทำให้การผลักดันนโยบายหรือกฎหมายเพื่อสตรียังช้าอยู่มาก
3. มุมมองต่อปัจจัยที่ส่งเสริมและสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าสู่บทบาททางการเมืองของสตรี สำหรับอุปสรรค ได้แก่ พรรคการเมือง ค่านิยม ทศนคติดั้งเดิมของสังคมไทย รวมทั้งจากตัวสตรีเองส่วนที่เป็นปัจจัยส่งเสริมได้แก่ องค์กรพัฒนาสตรี กระแสโลกที่มีความสนใจในประเด็นสตรี และการศึกษาของสตรี
4. มุมมองต่อการให้ความร่วมมือจากนักการเมืองสตรี นักการเมืองสตรีมีการร่วมมือและประสานงานระหว่างกันอย่างพอเพียงในการผลักดันนโยบายหรือกฎหมายเกี่ยวกับสตรี

5. มุมมองต่อการนำเสนอนโยบายหรือกฎหมายที่เกี่ยวกับสตรี นโยบายที่นักการเมืองสตรีได้ผลักดันแต่ไม่สำเร็จส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับความเสมอภาคระหว่าง ชาย – หญิง ในสังคมไทย และการกดขี่ทางเพศ ซึ่งก็ถือเป็นประเด็นที่ควรจะมีการผลักดันต่อไป

6. มุมมองต่อความเสมอภาคระหว่างชาย – หญิง ในสังคมไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศทางตะวันตก สำหรับการนำไปปฏิบัติแล้วถือว่ายังด้อยอยู่มาก

วลีรัตน์ แสงไชย (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาททางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสตรี พบว่าปัจจัยด้านภูมิหลังที่มีผลต่อการแสดงบทบาททางการเมืองคือปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยด้านความมั่นคงของฐานะทางเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านการมีประสบการณ์ทางการเมืองและปัจจัยด้านจำนวนสมัยในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนปัจจัยในด้านพรรคการเมือง พบว่า การมีบทบาทภายในพรรคการเมืองที่ตนเองสังกัด หรือมีความสัมพันธ์และความคุ้นเคยกับผู้มีอำนาจภายในพรรค จะเอื้อประโยชน์ต่อการแสดงบทบาททางการเมืองโดยในส่วนบทบาททางการเมืองภายในสภานั้น พบว่าบทบาทด้านนิติบัญญัติมีในระดับน้อย-ปานกลาง ส่วนบทบาททางการเมืองภายนอกสภา พบว่ามีในระดับมาก และบทบาททางการเมืองภายนอกสภานี้ส่งผลที่เอื้อประโยชน์ต่อการแสดงบทบาททางการเมืองภายในสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย

ฤทัยรัตน์ กิ่งกา (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

1. ประชาชนเพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นมากกว่าประชาชนเพศหญิง
2. อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลพระสมุทรเจดีย์ในทุกองค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์ ในทุกองค์ประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. รายได้มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจการทางการเมือง

5. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบของการสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลมีความสัมพันธ์กับรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทัศนพร ประภัสสร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง โครงการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลบ้านแหวน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมและอาชีพในระดับ

ชุมชน 2) เพื่อศึกษาและส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา และ 3) เพื่อใช้กระบวนการจัดทำหลักสูตรชุมชนส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน

ผลการวิจัย สามารถได้หลักสูตรท้องถิ่นจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนบ้านแหวน จำนวน 5 หลักสูตร คือ 1) หลักสูตรดนตรีพื้นเมือง “สะล้อ” และ “ซึง” 2) หลักสูตรการเดินทาง ดกแต่งผลิตภัณฑ์ 3) หลักสูตรการแกะสลักพระไม้ 16 นิ้ว 4) หลักสูตรการฟ้อนทริภูญชัย และ 5) หลักสูตรมรดกเทศก์ชุมชน ฉบับภาษาอังกฤษ สำหรับกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา พบว่า ชุมชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้ทุกขั้นตอนในรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์ สถานภาพ และความพร้อมของผู้เข้าไปมีส่วนร่วม ได้แก่ ขั้นตอนการศึกษาชุมชน ขั้นตอนการจัดทำร่างหลักสูตร ขั้นตอนการทดลองใช้สูตร ขั้นตอนการวิพากษ์หลักสูตร และขั้นตอนการคืนความรู้สู่ชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่ากระบวนการจัดทำหลักสูตรของชุมชนสามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนได้ เนื่องจากหลักสูตรท้องถิ่นมีเนื้อหาที่เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้คน และเยาวชนในท้องถิ่นในด้านการเตรียมข้อมูลของชุมชนที่จะนำเสนอต่อกักท่องเที่ยวด้านการเตรียมการใช้ภาษาต่างประเทศ และการเป็นเจ้าบ้านที่ดี และยังเป็นการฝึกอาชีพด้านการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ให้กับเยาวชนเพื่อขายเป็นของที่ระลึก หรือแสดงศักยภาพของชุมชน รวมถึง การร่วมกันอนุรักษ์วิถีชีวิต ภูมิปัญญาของท้องถิ่นให้เป็นที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาชมอีกด้วย

ผลที่ได้รับจากการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น คือ กระบวนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นทำให้เกิดกิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้ทุกฝ่ายเกิดการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของชุมชน เกิดความตระหนัก และมีจิตสำนึกที่ดีในท้องถิ่นของตนเอง เกิดพลังร่วมกันระหว่างผู้นำชุมชน พลังของชุมชน และทุนในชุมชนมาใช้ในการจัดการศึกษา ผู้นำชุมชนกับผู้บริหารโรงเรียน ความชัดเจนด้านนโยบายการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาของท้องถิ่นและดำรงไว้ซึ่งความเป็นตัวตนของท้องถิ่นเอง ข้อเสนอของการวิจัย คือ การจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่น จะต้องมีการวางแผนร่วมทุนฝ่ายที่เกี่ยวข้องและทุกขั้นตอน จะต้องมีการเตรียมความพร้อมโดยการให้ความรู้ในการจัดการศึกษาของชุมชนก่อน โดยเฉพาะกับผู้นำชุมชน และผู้บริหารในองค์กรของชุมชน และการจัดการศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือ และใช้ชุมชนเป็นฐานแหล่งการเรียนรู้ เป็นแนวทางที่จะทำให้เกิด การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โจทย์วิจัยที่ควรจะศึกษาต่อเนื่อง คือ 1) การวิจัยและพัฒนาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมด้านการพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ในชุมชนเพื่อจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวิจัยและพัฒนารูปแบบ การเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาสำหรับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และ 3) การวิจัยติดตามประเมินโครงการด้านการจัดศึกษาของชุมชน โดยองค์กรชุมชน

นฤกุล วัฒนากกร (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ผลของการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและการเข้าร่วมรับฟังการประชุมคณะกรรมการอยู่ระดับต่ำ ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นเป็นรูปธรรมในด้านข้อมูลข่าวสาร ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจของประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น การเข้าร่วมกิจกรรม การตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับต่ำ

สมพร ถาวรวิริยะนันท์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหากฎหมายของ อบต. กับ การมีส่วนร่วมของประชาชน ผลของการศึกษาพบว่า การจัดตั้ง อบต. เกิดขึ้นโดยผลแห่งกฎหมายเจ้าพนักงานของรัฐได้ประโยชน์จากกฎหมายมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ในระยะ 4 ปี แรกบุคคลดังกล่าวไม่ต้องลาออกก็มีสิทธิสมัครเป็นสมาชิก อบต. ประชาชนยังไม่เข้าใจการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปัจจุบันการกำหนดนโยบายสาธารณะ การจัดทำแผนพัฒนาตำบล มีเพียงฝ่ายบริหารเป็นผู้ดำเนินการ การถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น กฎหมายรัฐธรรมนูญยังไม่ชัดเจน การคัดค้านกฎข้อบัญญัติท้องถิ่นประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งต้องกึ่งหนึ่ง กฎหมายรัฐธรรมนูญไม่เป็นธรรม

อรินชัย อุดมกิจมงคล (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของคณะกรรมการ อบต. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารของ อบต. ในพื้นที่อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ผลของการศึกษา พบว่า ทัศนคติของคณะกรรมการ อบต. กับ การมีส่วนร่วมของประชาชนส่วนใหญ่อยู่ระดับสูง ปัจจัยที่ทำให้ทัศนคติคณะกรรมการ คือ ระดับการศึกษารายได้ครอบครัว ความสนใจข่าวสารการเมือง ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นกับ อบต. ตามทัศนคติของคณะกรรมการ อบต. ต่อประชาชนอยู่ระดับปานกลาง

บุญชัย เกิดปัญญาวัฒน์ (2548 : 80) การทำให้สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การเกิดความรู้สึกผูกมัดต่อเรื่องนั้นและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ จะทำให้บุคคล กลุ่มชุมชนเกิดความรู้สึกว่าตนเองได้ลงทุน ให้ความคิดเห็น การตัดสินใจและอุทิศพลังงานทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ซึ่งมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตนเอง เทคนิคในการก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม เช่น การกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ หรือการให้แรงเสริม

ทวีทอง หงษ์วัฒน์ (2548 : 2) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพบว่า การนำแนวความคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนไปปฏิบัตินั้นยังไม่เป็นจริงทั้งนี้มูลเหตุสำคัญ คือ นโยบายของรัฐ กลไก และวัฒนธรรมการทำงานแบบระบบราชการที่เน้นเป้าหมายการ

ขยายปริมาณกิจกรรม ขยายจำนวนหมู่บ้านที่ปฏิบัติการมากกว่าการพัฒนาคุณภาพการมีส่วนร่วมของประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐส่วนใหญ่คิดว่าการมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือหรือเทคนิคใหม่ให้ชาวบ้านยอมรับกิจกรรมที่เจ้าหน้าที่กำหนดไว้ ผลที่ตามมาคือโครงการและรายละเอียดการทำงานต่างๆ ถูกขัดแย้งแก่ชาวบ้าน ชาวบ้านถูกดึงให้ร่วมมือแทนที่จะมีส่วนร่วม

อคิน รพีพัฒน์ (2548) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย ได้ข้อสรุปว่า ในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยที่มีลักษณะของระบบอุปถัมภ์ที่มีความสัมพันธ์ในสังคมแบบลูกพี่ - ลูกน้องผู้ใหญ่ - ผู้น้อย นั้น วัฒนธรรมประการหนึ่งที่เกิดขึ้น คือ ความเกรงใจ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญที่ขัดขวางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา กล่าวคือ ทำให้ชาวบ้านไม่กล้าแสดงออกงานพัฒนาจึงถูกกำหนดโดยคนภายนอกหรือคนจำนวนน้อยที่มีฐานะทางสังคมชุมชน

สุรัสวดี หุ่นพยนต์ (2548) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมพัฒนาชุมชนของประชาชนยากจน และได้พบว่าประชาชนไม่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาชุมชนขึ้นประเมินผลเลย และขั้นตอนที่ประชาชนไม่เข้ามามีส่วนร่วมในอันดับรองๆ ลงมา คือ ขั้นตอนหาปัญหา วิเคราะห์สาเหตุ และพิจารณาแนวทางแก้ไข และขั้นตอนตัดสินใจเลือกแนวทางและวางโครงการแก้ปัญหา ส่วนขั้นตอนปฏิบัติตามโครงการและขั้นรับผลประโยชน์จากโครงการนั้น เป็นขั้นตอนที่ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วม โดยมีส่วนร่วมในรูปการใช้แรงงานมากที่สุด รองลงมาคือ ร่วมออกเงิน/วัสดุ ร่วมประชุมและร่วมแสดงความคิดเห็น การไม่เข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในบางขั้นตอนมีสาเหตุสำคัญมาจากต้องใช้เวลาเพื่อประกอบอาชีพ ความไม่กล้าเกรงใจไม่มีผู้รับฟังความคิดเห็น คิดว่ากิจกรรมพัฒนาเป็นเรื่องของผู้นำชุมชน และฐานะที่ยากจนของประชาชน เป็นต้น

นริศ ขำนุรักษ์ (2548) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานพัฒนาชนบทของสภาตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการศึกษาพบว่าประชาชนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 74.7 มีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานพัฒนาชนบทของสภาตำบลอยู่ในระดับต่ำ โดยมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในเรื่องการมีส่วนร่วมในการวางแผน รองลงมาคือ ในเรื่องการติดตามประเมินผล และในเรื่องรับรู้ปัญหาตามลำดับ และสำหรับเรื่องการมีส่วนร่วมในการลงทุนปฏิบัติประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด สำหรับเรื่องความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 76.08 มีความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูงโดยที่มีความต้องการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากที่สุด รองลงมาคือการวางแผนลงทุนปฏิบัติและการรับรู้ปัญหาตามลำดับเกิดติดขัด

เอื้อเฟื้อ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร พบว่า

1. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในงานพัฒนา
สูง
2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารทางการเมืองใน
ระดับปานกลาง
3. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในอำนาจ
หน้าที่ในระดับปานกลาง
4. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนา
ท้องถิ่นอยู่ในระดับสูง โดยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดด้านการกำหนดข้อบัญญัติตำบล รองลงมาคือ
แผนพัฒนาตำบลข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม การ
บริหารงานกิจการ อบต.และด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงิน
5. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ รายได้ ประเภทสมาชิก ประสบการณ์ในงาน
พัฒนาการติดตามข่าวสารทางการเมือง และความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผล
ต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
ตำบล ได้แก่ อายุ การศึกษา และอาชีพ

สำรวจ บำเพ็ญ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการ
บริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอขุน
หาญ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า

1. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ
ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง
2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนา
ท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นด้าน พบว่า สมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมมากในด้านเสนอความคิดเห็น รองลงมาคือ ด้านการ
ดำเนินงาน ด้านการวางแผน ด้านการประเมินผล ด้านการตัดสินใจ และน้อยที่สุดคือด้านการร่วม
รับผลประโยชน์
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ อายุ การศึกษา ระยะเวลาอยู่ในพื้นที่ การดำรงตำแหน่ง และความรู้
ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

4. ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การฝึกอบรม และการเป็นสมาชิกกลุ่มองค์กรทางสังคม

ชลธิชา มีแสง (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง ติดตามสถานการณ์ทางการเมือง ในระดับปานกลาง และการให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง และการชุมนุมทางการเมือง อยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ เพศ อายุ สาขาวิชาที่เรียน อาชีพความสนใจข่าวสารการเมือง ตัวแปรที่ไม่มีอิทธิพล คือ สถานภาพสมรส ภูมิลำเนา ความเข้าใจในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย

เรณู คุปต์ยี่ฐธร และคณะ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมค่อนข้างสูง ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีทักษะที่ดีต่อการบริหารงานใน อบต.และมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานใน อบต. ในระดับปานกลาง นวลน้อย ศรีรัตน์ และคณะ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ อบต. ยังคงอยู่ในระดับต่ำ โดยการมีส่วนร่วมยังค่อนข้างจำกัด อยู่ในเรื่องการรับรู้ข่าวสารข้อมูลเป็นด้านหลัก การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายหรือการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบต.ยังมีค่อนข้างต่ำ

เลิศอนันต์ ขาวชัยแก้ว (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนซึ่งพิจารณาจากด้านการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง การติดตามสถานการณ์ทางการเมือง การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง โดยภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ การรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่างๆ ระยะเวลาในการติดตามข่าวสารทางการเมือง และความรู้ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล และเป็นสมาชิกของกลุ่มต่างๆ ที่จัดตั้งในเขตเทศบาล

มนตรี นาคสมบูรณ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการเมืองการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการเมืองการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับน้อย ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก ประชาชนคาดหวังประโยชน์ที่จะได้รับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับปานกลาง และพบว่าปัจจัยต่อไปนี้ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบล การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กร และการได้รับความรู้เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการเมืองการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ศรัณยา คีพูน (2546 : 71) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ อบต. ประกอบด้วย อายุ การศึกษา รายได้ การดำรงตำแหน่งทางสังคม จำนวนเรื่องที่ผ่านการอบรมความ บ่อยในการได้รับข้อมูลข่าวสาร จำนวนแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ จำนวนกิจกรรมทางสังคมที่เข้าร่วม และระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ อบต. ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ อบต. คือ เพศ และอาชีพ

ชัยฤทธิ์ เบญญาภาจ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ พัฒนาตำบลบางตาหลวง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ ประชาคมในการพัฒนาตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ 1) ด้านความสนใจรับรู้ข่าวสาร 2) ด้านการประมวลปัญหาและความต้องการของตำบล 3) ด้านการเสนอความคิดเห็นด้านการ พัฒนาตำบลต่อ อบต. 4) ด้านการติดตามกำกับผลการดำเนินงาน 5) ด้านการให้และรับประโยชน์ใน โครงการ/กิจกรรม ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของประชาคมในการพัฒนาตำบล ได้แก่ การเป็นประชาคมตามแนวของทางราชการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาตำบล ส่วน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบล ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของประชาคมในการพัฒนาตำบล

คงศักดิ์ พลภูเมือง (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ พัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นคือ เพศชายมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากกว่าเพศหญิง เนื่องจากการพัฒนาส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาโดยใช้กำลังแรงงาน ระดับการศึกษาสูงที่ส่วนร่วมใน การพัฒนาท้องถิ่นน้อยกว่าเนื่องจากส่วนใหญ่มีสถานที่ทำงานอยู่นอกชุมชน สถานภาพโสดมีส่วนร่วม ในการพัฒนามากกว่าผู้ที่มีสถานภาพสมรส สำหรับระยะเวลาการอยู่ในชุมชนพบว่าผู้อาศัยอยู่

ในชุมชนเป็นระยะเวลานาน ได้รับรู้ปัญหาของชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนามากกว่า ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน คือ อาชีพ และรายได้

สามารถ ก้อนจันทร์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลขามใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีระดับความรู้ความเข้าใจในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีระดับความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยเป็นส่วนใหญ่ ส่วนระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ปิ่นไพร ชาววัง (2541 : 37) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” และสรุปผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับต่ำเมื่อเรียงลำดับองค์ประกอบการมีส่วนร่วมตามค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อยปรากฏดังนี้ ด้านการดำเนินงานการตัดสินใจ และการประเมินผล โดยมีส่วนร่วมในการพัฒนาอยู่ในระดับต่ำทุกองค์ประกอบเมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัดรายชื่อ พบว่า ด้านการตัดสินใจชี้วัดมีค่าเฉลี่ยสูง ได้แก่ การได้ร่วมพิจารณาคติที่ประชุม ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของทางราชการ ด้านการดำเนินงานพบว่า ตัวชี้วัดของข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การร่วมกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนจัดขึ้นในวันสำคัญ เทศกาล และประเพณีต่างๆ รองลงมา ได้แก่ การชักชวนให้คนในครอบครัว และเพื่อนบ้านออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งในทุกระดับ และการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งทุกระดับ โดยมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการประเมินผลพบว่า ตัวชี้วัดรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่การมีส่วนร่วมทราบการสรุปผลการดำเนินงาน และการประเมินผล การพัฒนาชุมชนย่อย ผลการทดสอบความสัมพันธของตัวแปร พบว่า เพศ อายุ การติดต่อกับเทศบาล การเป็นสมาชิกกลุ่ม และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ส่วนระดับการศึกษาสถานภาพสมรส รายได้ และระยะเวลาที่อยู่อาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

ปรัชญา เวสารัชช์ (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ปัจจัยผลักดันการมีส่วนร่วมของประชาชนมีดังนี้คือ

1. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และความปลอดภัย
2. ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น โดยเฉพาะผู้นำ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

3. รางวัลตอบแทน ได้แก่ ค่าตอบแทนแรงงาน เงินปันผลจากสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือธนาคารข้าว

4. ปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ ความคาดหวังในประโยชน์ส่วนรวม ความรู้สึกเกรงใจไม่กล้าขัดข้องเมื่อถูกชักชวน หรือรู้สึกเป็นพันธะที่ต้องเข้าร่วม ความปรารถนาให้เกิดความสามัคคี เป็นต้น

เชิษรัช บวรพชนก (2548) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมสุขภาพของหมู่บ้านพึ่งตนเองทางสาธารณสุขมูลฐาน จังหวัดระยอง โดยศึกษาจากคณะกรรมการหมู่บ้านและหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้าน 34 หมู่บ้าน 406 คนพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมสูงสุดในด้านการวางแผนโครงการ การริเริ่มกำหนดโครงการการปฏิบัติงาน และการประเมินผลโครงการตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ เพศ การมีตำแหน่งในองค์กรหมู่บ้าน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

บอน และแรนนี่ (Bon and Ranny, 1981 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาลักษณะทางสังคมวิทยาเกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีชาวอเมริกัน โดยนำเอาตัวเลขทางการเลือกตั้งมาประกอบ ได้ข้อสรุปดังนี้ เพศ ไม่มีความแตกต่างในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัครพรรคใดพรรคหนึ่งมากนักในแต่ละเพศอายุ มีแนวโน้มว่าบุคคลยิ่งอายุสูงขึ้นยิ่งสนใจทางการเมืองมากขึ้น มีความรู้มากและมีความกระตือรือร้นมากขึ้นการศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาสูงจะนิยมพรรคิพปลักัน และพวกที่มีสถานภาพทางอาชีพต่ำจะนิยมพรรค เดโมแครตสามี ภรรยา ร้อยละ 90-95 ของคู่สามีภรรยา จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตรงกันพ่อ แม่ ลูก พบว่า ส่วนใหญ่แล้วลูกจะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตรงกับพ่อ แม่

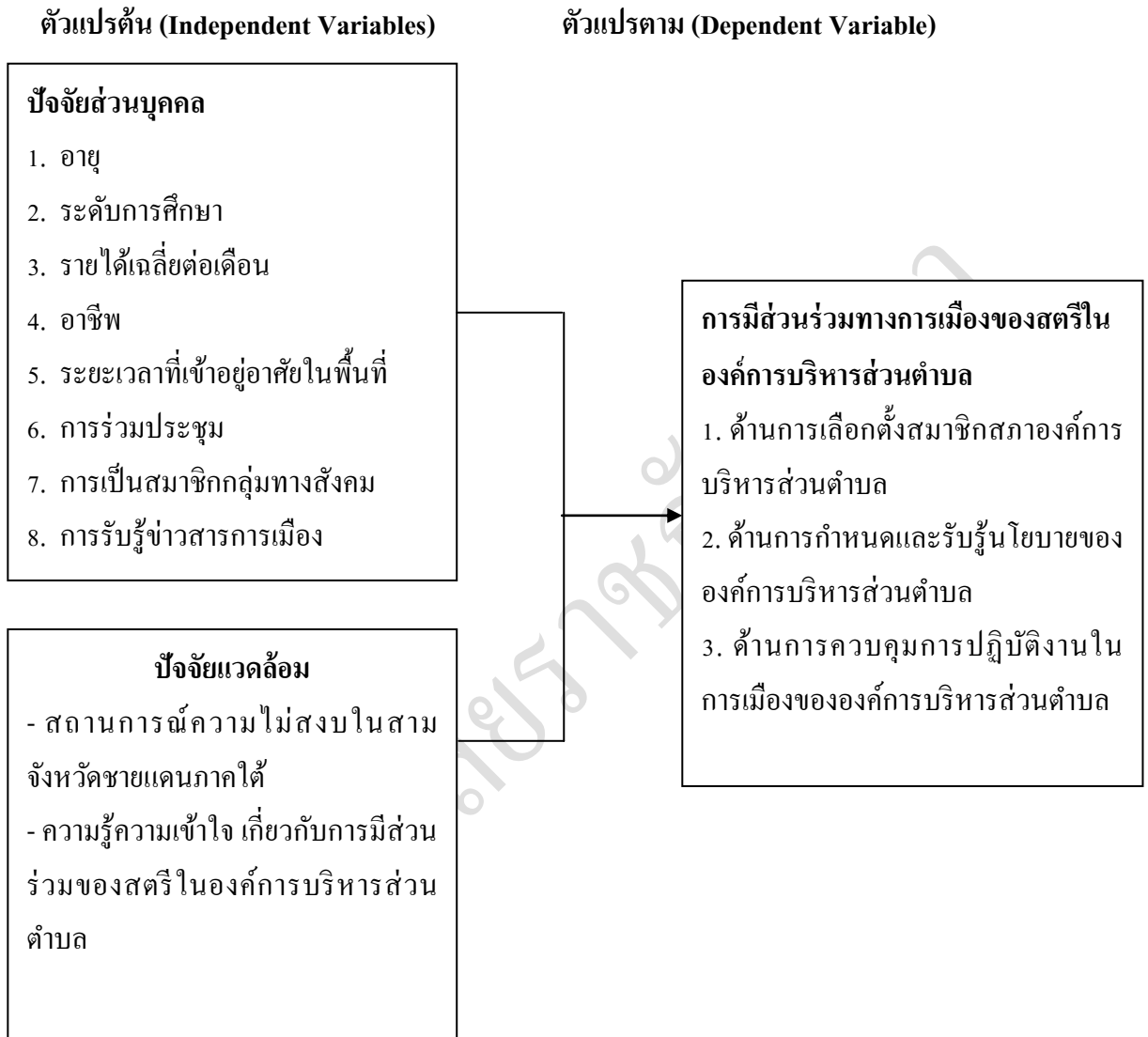
เจ เอ็ม โกเฮน และอัฟฮอฟ (อ้างในชุษณา ก้อนจันทะ, 2548 : 60) ได้ศึกษาพบว่า มีบุคคล 4 ฝ่าย ที่มีส่วนสำคัญในการมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชนบท คือ ประชาชนในท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ และบุคคลภายนอก สำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น มีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อายุ สถานภาพในครอบครัว ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม ชนชั้นทางสังคม ศาสนา วรรณะและแหล่งกำเนิด อาชีพ รายได้ และทรัพย์สิน ระยะเวลาในการอยู่ในท้องถิ่น และระยะเวลาที่อยู่ในโครงการ พื้นที่ดินที่ถือครอง และสถานภาพการทำงาน

Singh (อ้างใน กัทธียา สุวรรณบุรณ์, 2548: 27) พบว่า มีปัจจัยถึง 32 ตัวที่มีส่วนกำหนดระดับของการมีส่วนร่วมทางสังคม ซึ่งประกอบด้วย อายุ เพศ สุขภาพ ระยะเวลาการอยู่ใน

ชุมชน ระยะห่างของการตั้งบ้านเรือน ขนาดครอบครัว มาตรฐานทางสังคมของประชาชน ระดับการศึกษา ระดับความเป็นอยู่ การครอบครองที่ดิน ปัจจัยทางเศรษฐกิจเชื้อชาติ และสัญชาติ พื้นเพของครอบครัว ลำดับชั้นทางสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล การปรับตัวทางสังคม ความเชื่อทางศาสนา ความสนใจ ความเฉลียวฉลาด การอบรมพฤติกรรม ทักษะคิดข่าวสารและการติดต่อ ค่านิยมทางสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเชื่อและการแสดงออกทางพฤติกรรม ความพึงพอใจ การแสดงตัว ประสบการณ์ หลักยึดถือประจำใจ การเป็นผู้นำและการตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรม

การศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง จะมีส่วนต่างๆ ที่หลากหลายและแตกต่างกันในหลายประการด้วยกันในระดับใดนั้น มีตัวแปรที่เกี่ยวข้องมากมายและหลากหลาย เช่น อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ ระยะเวลาที่เข้าอยู่อาศัยในพื้นที่ การร่วมประชุม การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และการรับรู้ข่าวสารการเมือง เป็นต้น ซึ่งตัวแปรที่สำคัญ ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี เกิดประสิทธิภาพ ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการพัฒนาท้องถิ่น และที่สำคัญ ทำให้สภาพปัญหาที่เกิดจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกันจะส่งผลให้เกิดแนวคิดหรือความคิดเห็นในการแก้ปัญหาและพัฒนาการองค์การบริหารส่วนตำบลและท้องถิ่นในทางที่ดีขึ้น

กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ

1. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ ระยะเวลาที่เข้าอยู่อาศัยในพื้นที่ แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
2. ปัจจัยแวดล้อมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
3. ปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีความสัมพันธ์กัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้เป็น การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี โดยมีขั้นตอนการศึกษาดังนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ประชาชนที่เป็นสตรีและมีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี อายุระหว่าง 18 – 60 ปี รวม 7 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 2,354 คน

การสุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้สุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรแบบลำดับชั้นตามอัตราส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) จำแนกกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรของยามานะ (อ้างอิงในแวฮามะ บากา, 2543:29) ด้วยความเชื่อมั่น 95% หรือความคลาดเคลื่อน .05

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n แทน จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N แทน จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา
e แทน ความผิดพลาดที่ยอมรับได้

แทนค่า ประชาชนที่เป็นสตรีและมีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ ทั้งหมด 2,354 คน

$$\begin{aligned} n &= \frac{2,354}{(1 + 2,354 \times .05^2)} \\ &= 342 \end{aligned}$$

จากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่างของสตรีและมีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ จำนวน 342 คน

ขั้นตอนที่ 2 ทำการหาจำนวนบุคลากรในแต่ละตำแหน่งที่ต้องการทำการสุ่ม โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้สูตรจำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

ตารางที่ 1 จำนวนสตรีและมีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากรหญิง (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	บ้านหัวควน	260	38
2	บ้านควนเปล	312	45
3	บ้านประคู้	198	29
4	บ้านควนแตง	325	47
5	บ้านท่าเรือ	365	53
6	บ้านโคกอื่น	552	80
7	บ้านควนกะลาทอง	342	50
รวม		2,354	342

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Close Ended Questionnaire) จำนวน 1 ชุด ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check List) เป็นส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ซึ่งตัวแปรแต่ละตัวอยู่ในมาตรวัด ดังนี้

ตัวแปร

1. อายุ
2. ระดับการศึกษา
3. รายได้

ระดับการวัด

- มาตรวัดเรียงลำดับ
มาตรวัดเรียงลำดับ
มาตรวัดเรียงลำดับ

4. อาชีพ	มาตรวัดเรียงลำดับ
5. เวลาที่อยู่ในพื้นที่	มาตรวัดเรียงลำดับ
6. การเข้าร่วมประชุม และรับฟัง	มาตรวัดเรียงลำดับ
7. การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	มาตรวัดเรียงลำดับ
8. การได้รับทราบข่าวสารทางสังคม	มาตรวัดเรียงลำดับ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check List) เป็นส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลเป็นตัวแปรจากปัจจัยแวดล้อม

ส่วนที่ 1 สถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ มีข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ

ผู้ศึกษาได้แบ่งระดับเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยใช้มาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert เพื่อวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี โดยเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อแปลความหมายของแบบทดสอบ

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

เกณฑ์การให้คะแนน แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ใช่ ไม่แน่ใจ และไม่ใช้ โดยให้คะแนนดังนี้

ถ้าตอบข้อความที่ให้ไว้ถูกต้อง	ให้คะแนน 1
ถ้าตอบข้อความที่ให้ไว้ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 0
ถ้าตอบข้อความที่ให้ไว้ผิด	ให้คะแนน -1

เกณฑ์ระดับความรู้ ความเข้าใจ

2.01 – 3.00	มีระดับความรู้ความเข้าใจสูง
1.01 – 2.00	มีระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง
0 – 1.00	มีระดับความรู้ความเข้าใจต่ำ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check List) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี และข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด ประกอบด้วย ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดแบบมาตราส่วน (Rating Scale) โดยเกณฑ์การให้คะแนนระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามหลักการของลิเคอร์ท (Likert 1961 : 123 ; อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540 : 107-108) ซึ่งได้กำหนดน้ำหนักแต่ละระดับดังนี้

การมีส่วนร่วมทุกครั้ง	= 5 คะแนน
การมีส่วนร่วมเกือบทุกครั้ง	= 4 คะแนน
การมีส่วนร่วมค่อนข้างบ่อย	= 3 คะแนน
การมีส่วนร่วมบางครั้ง	= 2 คะแนน
การมีส่วนร่วมระดับน้อย / ไม่เคยเลย	= 1 คะแนน

เกณฑ์การวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในการวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

คะแนน 4.01 - 5.00	การมีส่วนร่วมทุกครั้ง
คะแนน 3.01 - 4.00	การมีส่วนร่วมเกือบทุกครั้ง
คะแนน 2.01 - 3.00	การมีส่วนร่วมค่อนข้างบ่อย
คะแนน 1.01 - 2.00	การมีส่วนร่วมบางครั้ง
คะแนน 0.00 - 1.00	การมีส่วนร่วมระดับน้อย / ไม่เคยเลย

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง หลักเกณฑ์ และวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ดี แล้วนำผลการศึกษามาคำหนดตัวบ่งชี้ เพื่อสร้างข้อคำถามให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่ต้องการทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษา (กิ่งกาญจน์ วิทยาภรณ์, 2543 ; จิราติ นาคสวัสดิ์, 2540 ; แวฮามะ บากา, 2543)

ขั้นที่ 2 นำตัวอย่างแบบสอบถามที่มีผู้ศึกษาไว้ และจากวรรณกรรมที่ค้นคว้ามาปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือให้มีความเหมาะสมกับตัวบ่งชี้และกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบความเที่ยงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยนำข้อคำถามทั้งหมดไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ (IOC) ที่คำนวณได้มากกว่า หรือเท่ากับ 0.5 (แวฮามะ บากา, 2543:29) ซึ่งค่า IOC เท่ากับ .8043

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) โดยนำไปใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ ตอบแบบสอบถามจำนวน 30 คน เพื่อดูความตรงตามเนื้อหาและความชัดเจน เหมาะสมในการสื่อความหมายของข้อคำถามที่ใช้ นำแบบสอบถามจากการทดลองเอามาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาเพื่อนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การศึกษานี้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยดี ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการออกหนังสือขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามให้กับสตรีในพื้นที่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
3. ผู้ศึกษาได้ติดตามขอรับแบบสอบถาม จากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ภายใน 15 วัน โดยขอความร่วมมือให้ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี โดยส่งไปทั้งหมด 342 ฉบับ
4. สำหรับแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืนในครั้งแรก ผู้ศึกษาได้ติดตามขอรับแบบสอบถามจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ ด้วยตนเองอีกครั้ง
5. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้ศึกษาดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แล้วนำผลไปจัดกระทำวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 342 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1.1 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ใช้วิธีการนับจำนวน หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 1.2 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ใช้วิธีการหาค่าความแตกต่าง โดยการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)
- 1.3 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ใช้วิธีการวิเคราะห์ รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความผูกพันต่อองค์การโดยใช้ค่าสหพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่ม

ตัวอย่าง

2.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้จำแนกและแปลความหมายของข้อมูลต่าง ๆ

2.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ควบคู่กับค่าเฉลี่ยเบี่ยง เพื่อแสดงลักษณะการกระจายของข้อมูล

2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การนำไปประมวลผลด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

2.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

2.3.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

2.3.2 ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรืออำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantization research) โดยการใช้วิธีการเชิงสำรวจ (survey research) ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 342 คน และนำผลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปแบ่งผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ผู้ค้นคว้าอิสระได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด จำนวน 342 ฉบับ ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 342 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 จากนั้นได้ดำเนินการตรวจให้คะแนนตามคู่มือการลงรหัส (Edit Code Book) แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์สถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้ค้นคว้าอิสระได้ดำเนินการตามขั้นตอน โดยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรืออำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีส่วนร่วมทางการเมือง

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีใน องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรืออำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ข้อเสนอแนะทั่วไป

ตอนที่ 4 ทดสอบสมมติฐาน

1. ปัจจัยส่วนบุคคล กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน และร้อยละ ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	48	14.41
31 – 40 ปี	149	44.74
41 – 50 ปี	77	23.12
51 ปีขึ้นไป	59	17.72
รวม	342	100.00
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	66	19.82
มัธยมศึกษาตอนต้น	114	34.23
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	5	1.50
ปวส. /อนุปริญญา	40	12.01
ปริญญาตรี	108	32.43
รวม	342	100.00
รายได้		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	152	45.65
10,001 – 15,000 บาท	90	27.03
15,001 – 20,000 บาท	36	10.81
20,001 บาทขึ้นไป	55	16.52
รวม	342	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
รับราชการ	98	29.40
ค้าขาย ธุรกิจ	90	27.00
เกษตรกร	125	37.50
รับจ้าง	20	6.00
รวม	342	100.00
ระยะเวลาที่เข้าอยู่อาศัยในพื้นที่ตำบลท่าเรือ		
ต่ำกว่า 10 ปี	101	30.33
11 – 15 ปี	53	15.92
16 – 20 ปี	98	29.43
21 ปีขึ้นไป	81	24.32
รวม	342	100.00
ร่วมประชุมรับฟังทางราชการ		
ไป	199	59.80
ไม่ได้ไป	134	40.20
รวม	342	100.00
ปัจจุบันท่านเป็นสมาชิก กลุ่มต่างๆ ทางสังคม		
เป็น	42	12.60
ไม่เป็น	291	87.40
รวม	342	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
การรับข่าวสารทางการเมือง		
วิทยุ	73	21.90
หนังสือพิมพ์	36	10.80
โทรทัศน์	120	36.00
หอกระจายข่าว	86	25.80
สิ่งตีพิมพ์, วารสาร	18	5.40
รวม	342	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะทางส่วนบุคคลศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 342 คน พบว่า

กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 44.74 รองลงมามีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 23.12 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 รองลงมาก็คือ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 19.8 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 45.65 รองลงมาก็คือ มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 27.03 กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาก็คือมีอาชีพรับราชการ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 29.40 เข้าอยู่อาศัยในพื้นที่ตำบลท่าเรือ ต่ำกว่า 10 มากที่สุด จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.33 รองลงมาก็คือ อาศัยอยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 29.43

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไปเข้าร่วมประชุมรับฟังทางราชการ จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 59.8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิก กลุ่มต่างๆทางสังคม จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 87.40 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับข่าวสารทางการเมือง จากโทรทัศน์มากที่สุด จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 รองลงมาก็คือ รับข่าวสารจากหอกระจายข่าว จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีส่วนร่วมทางการเมือง

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับ ปัจจัยแวดล้อมด้านสถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้

ปัจจัยแวดล้อม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
สถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้			
1.เหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในการเดินทางเพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่	4.72	0.59	มาก
2.เหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้เจ้าหน้าที่สามารถควบคุมได้	4.02	1.12	มาก
3.เหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ส่งผลกระทบต่อคนในพื้นที่	4.65	0.61	มาก
4.ท่านรู้สึกกลัวกับเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ที่เกิดขึ้น	4.56	0.67	มาก
5.พื้นที่ของท่านยังมีความปลอดภัยจากเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้	4.60	0.67	มาก
6.ท่านไม่ชอบทำงานทางการเมือง เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้เกิดขึ้นในพื้นที่ของท่าน	4.72	0.59	มาก
7.เพื่อนร่วมงานของท่านมีการระแวงต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	4.60	0.67	มาก
8.จากเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ท่านต้องระมัดระวังให้มากขึ้น	4.68	0.60	มาก
9.เหตุการณ์ความขัดแย้งมีส่วนเกี่ยวข้องกับความไม่สงบในพื้นที่	4.61	0.62	มาก
10.เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จะลดลงที่ต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่	4.74	0.58	มาก
รวม	4.59	0.67	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้สตรีในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านสถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จะลดลงที่ต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4.74 รองลงมาคือ เหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในการเดินทางเพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่ และ กลุ่มตัวอย่างอยากทำงานทางการเมือง เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้เกิดขึ้นในพื้นที่ของท่าน มีค่าเฉลี่ย 4.72 ส่วนเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้เจ้าหน้าที่สามารถควบคุมได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 4.02 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับ ปัจจัยแวดล้อม ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

ประเด็นคำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ระดับความรู้ความเข้าใจ
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี			
1. นายก อบต. มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง	97.00	3.00	สูง
2. นายก อบต. มีอำนาจแต่งตั้งรองนายกเพื่อเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการได้ไม่เกิน 4 คน	15.00	85.00	สูง
3. สมาชิกสภา อบต. สามารถเลือกตั้งได้หมู่บ้านละ 3 คน	91.0	9.00	สูง
4. สมาชิก อบต. ว่างลงเพราะครบวาระการดำรงตำแหน่งต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายใน 45 วัน	15.00	85.00	สูง
5. ผู้มีสิทธิสมัครนายก อบต. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี บริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง	6.00	94.00	สูง
6. นายอำเภอ คือ ผู้มีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของสภาอบต.	92.80	7.20	สูง
7. เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งแล้วให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป	97.00	3.00	สูง
8. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลเลือกตั้ง	4.20	95.80	สูง
9. ผู้ว่าราชการจังหวัด ไม่มีอำนาจยุบสภา อบต. ตามที่กำหนด	12.00	88.00	สูง
10. รายได้ของ อบต. ส่วนหนึ่งมาจากภาษีบำรุงท้องที่	92.8	7.20	สูง
รวม			สูง

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีโดยภาพรวมระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย 0.91 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างจะตอบถูกในเรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งของนายก มีค่าเฉลี่ย 0.97 รองลงมาคือ สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งแล้วให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป และ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ย 0.96

**ตอนที่ 3 ผลการศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอ โกลโพนธ์ จังหวัดปัตตานี**

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอ โกลโพนธ์ จังหวัด
ปัตตานี ด้านการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี	— X	S.D	ระดับการมี ส่วนร่วม
ด้านการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล			
1.ท่านได้ติดตามข่าวผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบล	2.83	0.98	ค่อนข้างบ่อย
2.ท่านเลือกสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน ตำบล	1.04	0.33	บางครั้ง
3.ท่านได้เข้าร่วมรับฟังจากปราชญ์ หาเสียงของผู้สมัครเลือกตั้ง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	2.62	1.16	ค่อนข้างบ่อย
4.ท่านเชิญชวน โน้มน้าวญาติ พี่น้อง ให้ไปเลือกตั้งสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบล	2.68	1.10	ค่อนข้างบ่อย
5.ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน ตำบล	4.74	0.67	ทุกครั้ง
6.ท่านติดตามผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน ตำบล	2.76	1.04	ค่อนข้างบ่อย
7.ท่านแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการเลือกตั้งสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล	2.17	1.23	ค่อนข้างบ่อย
รวม	2.69	0.93	ค่อนข้างบ่อย

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอ โศภโฑ จังหวัดปัตตานี ด้านการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ย 2.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ย 4.74 รองลงมาคือ การติดตามข่าวผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ย 2.83 ส่วนในเรื่องเลือกสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 1.04ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอ โศกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี	$\bar{X}$	S.D	ระดับการมีส่วนร่วม
ด้านการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล			
1. ท่านเคยเสนอแนะปัญหาต่างๆ ของชุมชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	2.10	1.11	ค่อนข้างน้อย
2. ท่านมีส่วนร่วมการกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	2.06	1.13	ค่อนข้างน้อย
3. ท่านมีส่วนร่วมเสนอแผนพัฒนาตำบลในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.03	1.14	ค่อนข้างน้อย
4. ท่านมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.03	1.14	ค่อนข้างน้อย
5. ท่านเคยเข้าร่วมการทำประชาคมเพื่อทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	2.06	1.13	ค่อนข้างน้อย
6. ท่านเคยเข้าร่วมในการประเมินและติดตามแผนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.00	1.13	ค่อนข้างน้อย
7. ท่านเคยให้คำแนะนำการประเมินและติดตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.03	1.14	ค่อนข้างน้อย
รวม	2.05	1.13	ค่อนข้างน้อย

จากตารางที่ 6 ผลการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอ โศกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างเคยเสนอแนะปัญหาต่างๆ ของชุมชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ย 2.10 รองลงมาคือ มีส่วนร่วมการกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และเคยเข้าร่วมการทำประชาคมเพื่อทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 2.06 ส่วนการประเมินและติดตามแผนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอ โกลโพนธ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี	$\bar{X}$	S.D	ระดับการมีส่วนร่วม
ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ			
1. ท่านเคยเสนอแนะการปรับปรุงดูแลงานด้านสิ่งแวดล้อม ต่อองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	2.05	1.13	ค่อนข้างบ่อย
2. ท่านติดตามสอบถามการดำเนินโครงการต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบล กับคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	2.05	1.13	ค่อนข้างบ่อย
3. ท่านมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล	1.77	1.06	บางครั้ง
4. ท่านติดตามการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุของ องค์การบริหารส่วนตำบล	1.78	1.07	บางครั้ง
5. ท่านมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล	1.82	1.07	บางครั้ง
6. ท่านติดตามการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่จัดให้มีขึ้นในชุมชน	2.14	1.14	บางครั้ง
7. ท่านเข้าร่วมรับฟังการแถลงผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	1.85	1.09	บางครั้ง
รวม	1.92	1.10	บางครั้ง

จากตารางที่ 7 ผลการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอ โศกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานใน กิจกรรมต่างๆ โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับบางครั้ง มีค่าเฉลี่ย 1.92 เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างติดตามการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหาร ส่วนตำบล ที่จัดให้มีขึ้นในชุมชน มีค่าเฉลี่ย 2.14 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่าง เคยเสนอแนะการ ปรับปรุงดูแลงานด้านสิ่งแวดล้อม ต่อองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล และ ติดตามสอบถามการดำเนินโครงการต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบล กับ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ย 2.05 ส่วนการมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 1.77 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ทดสอบสมมติฐาน

1. เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ
ค่าเฉลี่ยปัจจัยส่วนบุคคล กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ปัจจัยส่วนบุคคล	การมีส่วนร่วมทางการเมือง		
	ร่วมในการเลือกตั้งฯ	ร่วมกำหนดและรับรู้นโยบายฯ	ร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงานฯ
1. อายุ	0.00**	0.00**	0.00**
2. ระดับการศึกษา	0.00**	0.00**	0.00**
3. รายได้	0.00**	0.00**	0.00**
4. อาชีพ	0.65	0.00**	0.24*
5. เวลาที่อยู่ในพื้นที่	0.00**	0.00**	0.00**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง
ของค่าเฉลี่ยปัจจัยส่วนบุคคล กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหาร
ส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานีพบว่า

สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่มี
อายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การกำหนดและรับรู้นโยบาย
ขององค์การบริหารส่วนตำบล และการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ แตกต่าง
กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ส่วนการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันที่ระดับ 0.01 และการมีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่มีเวลาที่อยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 9 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ตัวแปร	การมีส่วนร่วม	ปัจจัยปัจจัยแวดล้อม
การมีส่วนร่วมทางการเมือง	1	.335**
		.000
	342	342
ปัจจัยปัจจัยแวดล้อม	.335**	1
	.000	
	342	342

** . Correlation is significant at the 0.01 level (1-tailed).

จากตารางที่ 9 เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายความว่าปัจจัยแวดล้อม สามารถกำหนดหรือมีอิทธิพลกับกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีคือสถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ เช่นเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้มีผลกระทบต่อการปลอดภัยในการเดินทางเพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่ เหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ส่งผลกระทบต่อคนในพื้นที่ เป็นต้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรืออำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยแวดล้อมและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี 2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี และ 3) หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือสตรีที่มีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี อายุระหว่าง 18 – 60 ปี จำนวน 2,354 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 342 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการค้นคว้าอิสระ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.83 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.73 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.2 รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 19.8 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.65 รองลงมาคือ มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.03 กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพเกษตรกรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาคือมีอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 29.4 เข้าอยู่อาศัยในพื้นที่ตำบลท่าเรือ ต่ำกว่า 10 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.33 รองลงมาคือ อาศัยอยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.43 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไปเข้าร่วมประชุมรับฟังทางราชการ คิดเป็นร้อยละ 59.8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ใช่นักการเมือง กลุ่มต่างๆทางสังคม คิดเป็นร้อยละ 87.4 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับข่าวสารทางการเมือง จากโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.0 รองลงมาคือ รับข่าวสารจากหอกระจายข่าว คิดเป็นร้อยละ 25.8 ตามลำดับ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีส่วนร่วมทางการเมือง

ด้านสถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จะลดลงที่ต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4.74 รองลงมาคือ เหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในการเดินทางเพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่ และ กลุ่มตัวอย่างอยากทำงานทางการเมือง เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้เกิดขึ้นในพื้นที่ของท่าน มีค่าเฉลี่ย 4.72 ตามลำดับ

ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีโดยภาพรวมระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย 0.91 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างจะตอบถูกในเรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งของนายก มีค่าเฉลี่ย 0.97 รองลงมาคือ สมาชิกการบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งแล้วให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป และ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ย 0.96

ผลการศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอ โคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ด้านการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ย 2.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ย 4.74 รองลงมา คือ การติดตามข่าวผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ย 2.83 ตามลำดับ

ด้านการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ย 2.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างเคยเสนอแนะปัญหาต่างๆ ของชุมชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล หรือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ย 2.10 รองลงมาคือ มีส่วนร่วมการกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และเคยเข้าร่วมการทำประชาคมเพื่อทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 2.06 ตามลำดับ

ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.92 เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างติดตามการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่จัดให้มีขึ้นในชุมชน มีค่าเฉลี่ย 2.14 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่าง เคยเสนอแนะการปรับปรุงดูแลงานด้านสิ่งแวดล้อม ต่อองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และ ติดตามสอบถามการดำเนินโครงการต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบล กับคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ย 2.05 ตามลำดับ

ปัจจัยส่วนบุคคล กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัจจัยส่วนบุคคล กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานีพบว่า

สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ส่วนการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และการมีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่มีเวลาที่อยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อม กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายความว่าปัจจัยแวดล้อมสามารถกำหนดหรือมีอิทธิพลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรืออำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ตำบลท่าเรือส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท มีอาชีพเกษตรกรอยู่อาศัยในพื้นที่ตำบลท่าเรือ ต่ำกว่า 10 ส่วนใหญ่ไปเข้าร่วมประชุมรับฟังทางราชการ จากการศึกษาดังกล่าวจะพบว่าประชาชนที่มีอายุ 41–50 ปีจะมีส่วนร่วมและให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมรับฟังทางราชการ สอดคล้องกับแนวคิดของสมลักษณ์ ไชยเสรีฐ (2549 : 142-149) ได้แบ่งแนวทางการจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 3 ด้านหลัก คือ ด้านประชาชน (Public) ด้านการมีส่วนร่วม (Participation) และด้านภาครัฐ โดยการมีส่วนร่วม (Participation) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ประชาชนที่เป็นบุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินการพัฒนา ช่วยเหลือ สนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่างๆ หรือกิจกรรมต่างๆ ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล เพื่อให้เกิดการยอมรับ และก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดกันทุกฝ่าย สอดคล้องกับ ชนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551: 30) ที่กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินการตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนจึงเป็น

กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย นับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินการและการแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับทำนอง ภูเกดพิมพ์ (2551 : 4-9) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่าเป็นการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อ และความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุค แต่ละสมัยอีกด้วย การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะการมีส่วนร่วมทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุปสรรคมากยิ่งขึ้น เพื่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาผลการวิจัยดังกล่าว นักวิจัยคิดว่าประชาชนที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป และมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ จะให้ความสำคัญกับกิจกรรมส่วนรวมมากกว่า เพราะเมื่อประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม จะทำให้เกิดความรู้สึกการเป็นเจ้าของในกิจกรรมเหล่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คนวัยดังกล่าวมีอาชีพและมีรายได้ที่มั่นคงแล้ว นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราดิ นาคสวัสดิ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างมาก ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านเพศ โดยนักศึกษาเพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านักศึกษาเพศหญิง สำหรับปัจจัยด้านอายุ ชั้นปีการศึกษา ภูมิฐานะ การเป็นสมาชิกกลุ่มชมรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัย อาชีพ และรายได้ของบิดามารดา ความสนใจข่าวสารทางการเมืองและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาผลการวิจัยดังกล่าว นักวิจัยคิดว่าในปัจจุบันกลุ่มสตรี จะให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น โดยเฉพาะสตรีในช่วงวัย 40 ขึ้นไป ทั้งนี้สตรีช่วงวัยนี้จะเป็นบุคคลที่มีวุฒิภาวะสูง สามารถมองเห็นปัญหาได้อย่างชัดเจนนั่นเอง

ปัจจัยแวดล้อมด้านสถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จะลดลงที่ต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ สอดคล้องกับแนวคิดของสมลักษณ์ ไชยเสริฐ (2549 : 142-149) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับทัศนคติ (Attitude) ว่าต้องสร้างความเข้าใจและปรับทัศนคติของบุคลากรภาครัฐและภาคประชาชนทั้งสองฝ่าย ให้มีทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน กล่าวคือภาครัฐจะต้องเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งที่ต้องส่งเสริมเพื่อประโยชน์หลายประการ อาทิ เพื่อการได้ข้อมูล ข้อเท็จจริงและความคิดที่หลากหลาย รวมทั้งบุคลากรภาครัฐผู้รับผิดชอบด้านการมีส่วนร่วม จะต้องมีความทัศนคติที่ดีต่อประชาชนและต่อกระบวนการมีส่วนร่วม มีการปรับปรุง

บทบาทและค่านิยม ตลอดจนต้องมีความอดทนในการทำงานกับประชาชนสอดคล้องกับ ธารสาธ บัลลังก์ปัทมา (2551: 30) ที่กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนจึงเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย นับตั้งแต่การแสดงความเห็น การวางแผน การดำเนินการและการแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับทำนอง ภูเกดพิมพ์ (2551 :4-9) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่าเป็นการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อ และความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะการมีส่วนร่วมทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุปสรรคมากขึ้น เพื่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาผลการวิจัยดังกล่าวนักวิจัยคิดว่าการที่ประชาชนในพื้นที่ช่วยเป็นหูเป็นตาแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเป็นแนวทางหนึ่งในการนำไปสู่ปิดล้อม ตรวจสอบ ผลการวิจัยดังกล่าวนักวิจัยคิดว่าปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้เป็นปัญหาที่ใหญ่และละเอียดอ่อน จึงยากที่จะแก้ไขได้ หากปราศจากความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในพื้นที่เอง เนื่องจากประชาชนในพื้นที่จะทราบว่าปัญหาเกิดจากอะไร และต้องแก้ไขอย่างไร เป็นต้น

ปัจจัยแวดล้อมด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี โดยภาพรวมระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับจิราชาติ นาคสวัสดิ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาคณะรัฐศาสตรมหาวิทาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างมาก ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านเพศ โดยนักศึกษาเพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านักศึกษาเพศหญิง สำหรับปัจจัยด้านอายุ ชั้นปีการศึกษา ภูมิฐานะ การเป็นสมาชิกกลุ่มชมรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัย อาชีพ และรายได้ของบิดามารดา ความสนใจข่าวสารทางการเมืองและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาผลการวิจัยดังกล่าวนักวิจัยคิดว่าการศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของประชาชนนั้นทำให้ทราบได้ว่า ประชาชนในพื้นที่ให้ความสำคัญและสนใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ซึ่งในพื้นที่ของสตรีในพื้นที่ที่เด่นชัดคือ การมีสตรีเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึง

การเป็นคณะกรรมการของผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งปัจจุบันในพื้นที่เกือบทุกหมู่บ้านมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านที่เป็นสตรีเกือบทุกหมู่บ้าน ผลการวิจัยดังกล่าวนี้ก็นำมาซึ่งความคิดว่าในปัจจุบันกลุ่มสตรีได้รับการศึกษาเท่าเทียมกับเพศชาย จึงทำให้กลุ่มสตรีมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับอบประชาธิปไตยโดยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีด้านการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย สอดคล้องกับแนวคิดของ ไนร์ และ เวอบา (Nie and Verba, 1975 : 2-3) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าจะต้องเป็นกิจกรรมของประชาชนทุกคน แต่เป็นเรื่องของการกระทำกิจกรรมทางการเมืองตามสิทธิที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะสิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สิทธิที่จะเข้าสมาคมหรือก่อตั้งพรรคการเมือง หรือกลุ่มผลประโยชน์ สิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อรัฐบาล สิทธิเกี่ยวกับการพูด การชุมนุม และการพิมพ์อย่างอิสระ และเป็นกิจกรรมซึ่งมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อรัฐบาล ทั้งในการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล หรือการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล รวมทั้งการเข้ามีส่วนร่วมต่อการปกครองโดยกระทำกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการปกครอง สอดคล้องกับแนวคิดของ มิลเบรธ (Milbrath, 1972 : 252) ที่กล่าวว่า การเลือกตั้ง เป็นหนึ่งรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยพบว่าการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นรูปแบบในการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แยกกิจกรรมเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงและกิจกรรมที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง แต่รวมได้กับกิจกรรมที่เกี่ยวกับความรักชาติ ซึ่งแสดงออกโดยการเคารพธงชาติ การเสียภาษี การเคารพกฎหมายและสนับสนุนประเทศให้ต่อต้านสงคราม ผลการวิจัย มิลเบรธ ได้พบอีกว่าการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นการแสดงออกถึงความภักดีต่อระบบมากกว่าการกระทำตามความต้องการของตนที่มีต่อระบบการเมืองจะเห็นว่าการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้นเชื่อได้ยากกว่าทำให้เกิดความแตกต่างที่สำคัญต่อผลผลิตทางการเมือง โดยให้เหตุผลที่เพิ่มเติมว่าบุคคลที่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เป็นผู้มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองมีความสำนึกในบรรทัดฐานของสังคมและวิธีการดำรงชีวิตในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน นอกจากนี้ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งก็ไม่ต้องการสื่อสารและแรงจูงใจมากเหมือนกิจกรรมทางการเมืองอื่นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยจิราชาติ นาคสวัสดิ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาคณะรัฐศาสตรมหาวิทาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างมาก ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาคือปัจจัยด้านเพศ โดยนักศึกษาเพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านักศึกษาเพศหญิง สำหรับปัจจัยด้านอายุ ชั้นปีการศึกษา ภูมิฐานะ การเป็นสมาชิกกลุ่มชมรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัย อาชีพ

และรายได้ของบิดามารดา ความสนใจข่าวสารทางการเมืองและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ นักศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่าแตกต่างกับงานวิจัยของนุกุล วัฒนกร (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ผลของ การศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมไปใช้สิทธิลงคะแนน เสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและการเข้าร่วมรับฟังการประชุมคณะกรรมการ อยู่ระดับต่ำ ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นเป็นรูปธรรมในด้านข้อมูลข่าวสาร ความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพทางเศรษฐกิจของประชาชนกับ การมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น การเข้าร่วม กิจกรรม การตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับต่ำ ผลการวิจัย ดังกล่าวนักวิจัยคิดว่ากลุ่มสตรีในปัจจุบันมีความสนใจเรื่องการเมือง การปกครองมากขึ้น โดยจะ เห็นได้จากการรวมกลุ่มกันเพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น เช่น การร่วมฟัง การปราศรัย การร่วมแสดงความคิดเห็นในเวทีประชาคมเป็นต้น ซึ่งในแต่ละกิจกรรมสตรีจะมีความคิดเห็นที่เห็นได้ชัด คือการเสนอโครงการกิจกรรมเพื่อพัฒนาพื้นที่ และจะเข้าร่วมในกิจกรรม ต่างๆที่จัดขึ้นในพื้นที่มากกว่าผู้ชาย ผลการวิจัยดังกล่าวนี้กลุ่มสตรีจะให้ความสำคัญกับการ การเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้นกว่าเดิมเนื่องจากสตรีมีจิตสำนึกในหน้าที่ พลเมืองที่กฎหมายกำหนด โดยเริ่มจากการใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นต้น

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีด้านการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย สอดคล้องแนวคิดของสมลักษณ์ ไชยเสริฐ (2549 : 142-149) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร (Information-sharing) ว่าสร้างกลไกเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากการมีส่วนร่วมเป็น กระบวนการที่ทำให้ข้อมูลข่าวสาร ทั้งด้านที่เป็นข้อเท็จจริงและด้านที่เป็นความคิด ความรู้สึก ความ คาดหวัง ได้ถูกแสดงออกมาอย่างหลากหลายกลุ่มลึกและสมบูรณ์ครบถ้วนมากขึ้น ซึ่งจะทำให้การ วินิจฉัยปัญหาและการเสนอทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย และตรงกับความต้องการมาก ขึ้น ผลที่ตามมาคือทำให้การตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย และการวางแผนดำเนินไปได้อย่าง รอบรู้ รอบคอบและรอบด้านยิ่งขึ้น โดยการที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ และมีข้อมูลข่าวสารเพียงพอ ในนโยบายที่ตนต้องการมีส่วนร่วม ข้อมูล ข่าวสารเหล่านี้ส่วนใหญ่แล้วมักจะเป็นของหน่วยงานที่เป็นผู้ริเริ่มนโยบาย บางส่วนเกิดจาก การศึกษาของนักวิชาการและองค์กรพัฒนาเอกชน ดังนั้นประชาชนที่สนใจการมีส่วนร่วมกับ นโยบายใดอาจไปขอความร่วมมือและข้อมูลจากบุคคลและองค์กรเหล่านั้น ผลการวิจัยดังกล่าว

นักวิจัยคิดว่าในปัจจุบันกลุ่มสตรี มีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น โดยสตรีบางกลุ่มได้เคยเสนอแนะปัญหาต่างๆ ของชุมชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้การเสนอปัญหาดังกล่าวจะช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบความต้องการและสามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้อย่างตรงจุดนั่นเอง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีด้านการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย สอดคล้องกับแนวคิดของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ (พ.ศ. 2550) หมวดที่ 5 ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ การมีส่วนร่วม คือการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมพัฒนาด้วยความสมัครใจตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด เพื่อพัฒนาชุมชนของตนด้วย ความรู้สึกรับผิดชอบร่วมกัน กระบวนการมีส่วนร่วม หมายถึง ประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ค้นหาปัญหา วางแผน ดำเนินการ การได้รับประโยชน์จากการพัฒนา และติดตามประเมินผล ผลการวิจัยดังกล่าวให้นักวิจัยคิดว่ากลุ่มสตรีมีการติดตามการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่จัดให้มีขึ้นในชุมชน ซึ่งสิ่งดังกล่าวสามารถบ่งบอกความใส่ใจต่อการเมืองของประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ผลการวิจัยดังกล่าวให้นักวิจัยคิดว่ากลุ่มสตรีมีสำนึกมีความตระหนัก และยอมรับในสิทธิหน้าที่และส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายได้ดี สามารถเผชิญกับสภาวะที่อาจเกิดข้อขัดแย้งกับประชาชนกลุ่มที่ต้องการมีส่วนร่วมเข้าใจและสามารถรอมชอมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

การเปรียบเทียบความแตกต่างอายุ กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ พบว่าแตกต่างกัน ทั้งนี้ผลการวิจัยดังกล่าวให้นักวิจัยคิดว่าประชาชนมีอายุต่างกันย่อมมีวุฒิภาวะแตกต่างกัน จึงทำให้กลุ่มสตรีที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันตามไปด้วย สอดคล้องกับสำรอง บำเพ็ญ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอนาหมื่น จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ผลการวิจัยดังกล่าวให้นักวิจัยคิดว่าประชาชนที่อยู่ในช่วงอายุน้อย จะไม่ค่อยสนใจและให้ความสำคัญในเรื่องการเมืองเท่ากับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 40 ถึง 50 ปี

การเปรียบเทียบความแตกต่างระดับการศึกษา กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการเลือกตั้งสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการกำหนดและรับฐานโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และ ด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ พบว่าแตกต่างกัน ผลการวิจัย ดังกล่าวนักวิจัยคิดว่าประชาชนมีระดับการศึกษาต่างกัน จะส่งผลต่อวิสัยทัศน์ ความนึกคิด ความมีสติปัญญาของกลุ่มสตรีด้วย จึงทำให้กลุ่มสตรีที่มีการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน สอดคล้องกับสำรอง บำเพ็ญ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการ บริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มี ผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ผลการวิจัยดังกล่าว นักวิจัยคิดว่าประชาชนที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นจะมี โอกาสได้ปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเองได้ดีขึ้นมากกว่าประชาชนที่จบการศึกษาระดับต่ำเป็นต้น

การเปรียบเทียบความแตกต่างระดับรายได้ กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีใน เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการเลือกตั้งสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการกำหนดและรับฐานนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และ ด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ พบว่าแตกต่างกัน ผลการวิจัย ดังกล่าวนักวิจัยคิดว่าในปัจจุบันสังคมไทยมีการณรงค์ให้ประชาชนทุกคนให้ความสำคัญกับการมี ส่วนร่วมทุกระดับ แต่ประชาชนที่มีรายได้น้อย ถึงปานกลางอาจมีข้อจำกัดในเรื่องของรายได้ จึงทำ ให้ ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกันไปด้วย สอดคล้องกับ เอื้อเฟื้อ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานพัฒนา ท้องถิ่น : กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วน ใหญ่มีประสบการณ์ในงานพัฒนาสูงสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ติดตาม ข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ รายได้ ประเภทสมาชิก ประสบการณ์ในงานพัฒนาการติดตามข่าวสารทางการเมือง และความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ ผลการวิจัยดังกล่าว นักวิจัยคิดว่าประชาชนที่มีรายได้น้อยย่อมมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยกว่า ประชาชนที่มีรายได้มาก เพราะประชาชนที่มีรายได้น้อยอาจใช้เวลาส่วนใหญ่กับการทำงานหาเลี้ยง ชีพเป็นต้น

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระยะเวลาที่อยู่ในพื้นที่ต่างกัน กับการมีส่วนร่วมร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ พบว่าแตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวนี้ก็นักวิจัยคิดว่าประชาชนที่อยู่ชานกับประชาชนที่พึ่งมาอยู่ มีความผูกพันและรักในพื้นที่ที่อาศัยอยู่ต่างกัน คนที่พึ่งเข้ามาอาศัยอยู่มีความรัก ความผูกพันน้อยกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่มานานนอกจากนี้ลักษณะการดำเนินชีวิตแต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน ทำให้ประชาชนที่เข้ามาอยู่ใหม่ ไม่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ จึงส่งผลให้กลุ่มสตรีที่มีระยะเวลาอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน สอดคล้องกับ สำรอง บำเพ็ญ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลางสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นด้าน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมมากในด้านเสนอความคิดเห็น รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงาน ด้านการวางแผน ด้านการประเมินผล ด้านการตัดสินใจ และน้อยที่สุดคือด้านการร่วมรับผลประโยชน์ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ อายุ การศึกษา และระยะเวลาอยู่ในพื้นที่ ผลการวิจัยดังกล่าวนี้ก็นักวิจัยคิดว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชานยอมต้องมีความรู้สึกรังเกียจ หรือรักถิ่นฐานมากกว่าประชาชนที่เข้ามาอยู่อาศัยไม่นาน ส่งผลให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชานมีส่วนร่วมในการเมืองมากขึ้นนั่นเอง

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอาชีพ กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ด้านการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการกำหนดและรับรู้นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล และด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ พบว่าแตกต่างกัน แตกต่างกับงานวิจัยของเอื้อเฟื้อ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาอำเภอมะนัง จังหวัดยะลา พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในงานพัฒนาสูงสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลางปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

อาชีพ นอกจากนี้ยังแตกต่างกับงานวิจัยของสำรอง บำเพ็ญ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอนาหวาย จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นด้าน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมมากในด้านเสนอความคิดเห็น รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงาน ด้านการวางแผน ด้านการประเมินผล ด้านการตัดสินใจ และน้อยที่สุดคือด้านการร่วมรับผลประโยชน์ ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ สถานภาพสมรส อาชีพ ประสบการณ์ การฝึกอบรม และการเป็นสมาชิกกลุ่มองค์กรทางสังคม ผลการวิจัยดังกล่าวนี้ กวีจิตคิดว่าจากการประชาชนประกอบอาชีพต่างกันย่อมมีเวลาว่างไม่เหมือนกัน ส่งผลให้การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยปัจจัยแวดล้อมสามารถกำหนดหรือมีอิทธิพลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี สอดคล้องกับแนวคิดของธนาสาร บัลลังก์ปัทมา (2551: 30) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนจึงเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย นับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินการและการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการควบคุม กำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถทำได้ทั้งทางตรง คือ ร่วมเป็นคณะทำงานและทางอ้อมร่วมวางแผนทาง นโยบายผลการวิจัยดังกล่าวนี้ กวีจิตคิดว่าหากประชาชนมีความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น จะส่งผลให้ประชาชนเห็นความสำคัญกับการเมืองมากขึ้นตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการค้นคว้าอิสระทั่วไป

1.1 จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอ โศภโฑ จังหวัดปัตตานี ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ มีคะแนนน้อยที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนให้ความสำคัญในเรื่องการควบคุมการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น โดยอาจจัดรถเคลื่อนที่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงผลดีของการมีส่วนร่วมด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน

1.2 ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้การให้จ้างงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้

1.3 ควรมีการปรับกระบวนการหรือแนวทางการดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในแต่ละพื้นที่ เช่น พื้นที่ที่มีประชาชนนับถือศาสนาอิสลามมาก อาจจะจำเป็นต้องจัดกิจกรรมในวันศุกร์ เพราะส่วนใหญ่ประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามจะหยุดทุกวันศุกร์ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องไม่กระทบเวลาละหมาดวันศุกร์ เป็นต้น

1.4 ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรืออย่างต่อเนื่อง และให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มสตรีในพื้นที่ เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินงานในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ศาสนา วัฒนธรรม หรืองานอื่นๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ

1.5 ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดซื้อ จัดจ้าง และการตรวจรับงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือที่มาจากตัวแทนสตรีในพื้นที่ เพื่อให้สตรีมีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจกรรมหรือโครงการต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือมากยิ่งขึ้น

1.2 ข้อเสนอแนะในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป

1.2.1 ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในพื้นที่อื่น เพื่อให้ได้ทัศนะที่กว้างขึ้นและสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มสตรี

1.2.2 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ชายในเขตพื้นที่อื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษา มาเปรียบเทียบกับกันได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

1.2.3 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรืออำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

1.2.4 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรืออำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี และพื้นที่อื่นๆ

1.2.5 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีมุสลิมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี แล้วนำผลมาพัฒนานโยบายสตรีมุสลิมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับบทบาททางการเมือง

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

การปกครอง,กรม. (2545). ข้อมูลสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี พ.ศ.2545.

กรุงเทพมหานคร : กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง.

เกษม วัฒนชัย. (2546). ธรรมชาติกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

โกวิท พวงงาม. (2543). การปกครองท้องถิ่นไทย”หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด.

ขัตติยา วรรณสุติ. (2535). สตรีกับการเมือง. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ขวัญฤทัย จ่างจำรัส. (2541). มองบทบาทผู้หญิงไทยบนเส้นทางทางการเมืองผ่านสายตาผู้นำองค์กรพัฒนาสตรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

คงศักดิ์ พลภูเมือง. (ม.ป.ป.). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.

จิรัชติ นาคสวัสดิ์. (2540). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. (2551). ความรุนแรงกับการจัดการความจริงปัตตานีในรองกิ่งศตวรรษ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. (2541). การปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปการเมือง.กรุงเทพมหานคร.ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยฤทธิ์ เบญญาภาจ. (2546). การมีส่วนร่วมของประชาคมในการพัฒนา ตำบลบางตาอาอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. สถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้.(ออนไลน์) แหล่งที่มา www.charnvitkasetsiri.com/PattaniTehInterview.doc.

ชลธิชา มีแสง. (2544). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.กรุงเทพมหานคร.

- ณรงค์ ลินสวัสดิ์. (2527). **จิตวิทยาการเมือง**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรววิทยา.
- ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. (2527). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษา
นโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทัศนพร ประภัสสร. (2550). **การสำรวจความพอใจของผู้ใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**.
วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีที่ 7.
- ทำนอง ภูเก็ตพิมพ์. (20 พฤศจิกายน 2555). **ความหมายของการมีส่วนร่วม**. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม
2555, จาก <http://www.vcharkarn.com/my/92993>.
- ชนสาร บัลลังก์ปัทมา. (3 พฤศจิกายน 2555). **หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา**.
(ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.whk.ac.th/whk/bsrusalaya/news/popeang.doc>.
- ธีระพล อรุณะกสิกร. (2550). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550**. กรุงเทพฯ :
วิญญูชน.
- เชิขรรชัย บุรพชนก. (2548). **ศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสุขภาพของหมู่บ้านพึ่งตนเองทาง**
สาธารณสุขมูลฐาน จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
วิทยาศาสตรศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นุกูล วัฒนากร. (2542). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณี**
องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- นริศ จำนุรักษ์. (2548). **การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการ**
บริหารงานพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร. ภาคนิพนธ์คณะ
พัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2534). **ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท**. พิมพ์ครั้งที่ 8
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นุกูล วัฒนากร. (2542). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : องค์การบริหาร**
ส่วนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.
- บุญชัย เกิดปัญญาววัฒน์. (20 พฤศจิกายน 2555). **การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ**. สืบค้นเมื่อ 29
ธันวาคม 2555, จาก
http://www.policy.doe.go.th/inside/PLANNING/research_50_2.pdf

- ปรัชญา เวสารัชช์. (2538). รายงานการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนา
ชนบท. กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปิ่นไพร ชาววัง. (2541). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษา
เฉพาะกรณีเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. การวิจัยประยุกต์
สาขาวิชาสังคมวิทยา กรมพัฒนาชุมชน.
- ไพศาล หวังพานิช. (2542). การจัดการผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา.
- มนตรี นาคสมบูรณ์. (2540). การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการเมืองการบริหารขององค์การ
บริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดปทุมธานี. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.
- เขาวดี วิบูลศรี. (2540). การประเมินผลโครงการ”ในรวมบทความทางการประเมินโครงการ.
กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฤทัยรัตน์ กิ่งกา. (2543). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น
ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัด
สมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์และ
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เรณู คุปต์ฐีและคณะ. (2548). รายงานการวิจัย เรื่องการพัฒนาระบบการกระจายอำนาจ
บริหารและการจัดการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการไปยังเขตพื้นที่การศึกษา.
ขอนแก่น. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ลือชัย ศรีเงินขวง และ ผาสุก เอนกวานิช. (2526). เอกสารประกอบการเสวนาเรื่องการมีส่วนร่วม
ของประชาชน : ยุทธศาสตร์ใหม่ของการพัฒนา (สาธารณสุข) ชนบท ของกลุ่ม
สังคมศาสตร์ สาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร : ยูไนเต็คโปรดักชั่น.
- เลิศอนันท์ ยาวิชัยแก้ว. (2547). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
เวียงเชียงแสน จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วรทัศน์ วานิชอังกูร. (2534). การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิม ศึกษา
เฉพาะกรณีอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วลีรัตน์ แสงไชย. (2542). บทบาททางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- วันชัย โกลละสุต. (12 กันยายน 2549). ความหมายและความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2555. จาก <http://opens.dpt.go.th/dpt>
- แวนฮามะ บากา. (2543). "ความพึงใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางโกละโต" รายงานศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ศรัณยา ดีพูล. (2546). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศราวุธ ศรีประเสริฐ. (2543). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และ คารณิ คำจันง. (2546). สอนเด็กให้คิดเป็น. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ.
- สถิต นิยมญาติ. (2524). สังคมวิทยาการเมือง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- เสน่ห์ นนทะโชติ. (2523). การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในชนบทไทย ศึกษาเฉพาะกรณี บ้างวังคล้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมพร ถาวรวิริยะนันท์. (2542). ปัญหากฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการมีส่วนร่วมของประชาชน. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมพิศ คล้ายวงศ์. (2543). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุ 18-23 ปี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมลักษณ์ ไชยเสริฐ พ.ต.อ. หญิง. (2549). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาล : วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

- สามารถ ก้อนจันทร์. (2542). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุทธิมา สัตยวงษ์. (20 พฤศจิกายน 2555). ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง. สืบค้นเมื่อ 29 ธันวาคม 2555, จาก http://region5.prd.go.th/ewt_news.php?nid=1233.
- สุรัสวดี หุ่นพยนต์. (2548). ความสามารถและข้อจำกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการบริการสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สำนักบันทึกอาสาสมัคร.
- ตำรวจ บำเพ็ญ. (2548). ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.
- อคิน รพีพัฒน์. (2548). เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง สังคมไทยกับการจัดการขยะ.
กรุงเทพมหานคร : อุษาการพิมพ์
- อมรวิรัช นาคทรรพ. (2555). เด็กไทยในมิติวัฒนธรรม 2. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรพินท์ สฟโชคชัย. (2538). การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- อรินชัย อุดมกิจมงคล. (2543). ทศนคติของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารส่วนตำบลศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยคริสเตียน.
- เอื้อเฟื้อ. (2546). การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สาขาวิชาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ภาษาอังกฤษ

- Bromage, W. Arthur. (1954). **Introduction to Municipal Government and Administration.**
New York : Appletongeture Grofts ins.

Huntington, Samuel P. and Nelson ,Joan. (1982). **M.No Easy Choice : Political Participation and Developing Countries**. Cambridge Mass : Harvard University Press.

Milbrath, lester W. and Gole, M.L. (1972). **“Politicization in How and why Do People Get Involved in Politics**. 2nd ed. Chicago : Rand Mentally college Publishing.

Nie, Norman H. and Verba, Sidney. (1975). **The handbook of Political Science Vol.4**
Massachusetts : Addison Wesley.

Robson William A. (1953). **”local Government .” in Encyclopedia of Social Science.Vol.6**
New York : Macmillan.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ

ตารางแสดงค่าความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (IOC) ของแบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ
อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม						
1. อายุ.....ปี	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2. ระดับการศึกษา 1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษาตอนต้น 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. 4. ปวส./อนุปริญญา 5. ปริญญาตรี 6. สูงกว่าปริญญาตรี 7. อื่นๆ.....	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
3. รายได้ต่อเดือน.....บาท	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4. อาชีพ 1. รับราชการ 2. ค้าขายธุรกิจ 3. เกษตรกร 4. รับจ้าง 5. แม่บ้าน 6. อื่นๆ(โปรดระบุ).....	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5. ระยะเวลาที่เข้าอยู่อาศัยในพื้นที่.....ปี....เดือน	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
6. การเข้าร่วมประชุมรับฟังข้อราชการ หรือการไปติดต่อราชการก็ครั้งต่อเดือน 1. ไป.....ครั้ง 2. ไม่ได้ไป						
7. ในปัจจุบันท่านเป็นสมาชิก กลุ่มต่างๆ ทางสังคมเช่น ลูกเสือชาวบ้าน อาสาสมัคร สตรีอาสาพัฒนา สมาชิกกลุ่มโรตารี สมาชิกกลุ่มสาธารณะกุศลสมาชิก หอการค้า ฯลฯ หรือไม่ 1. เป็น 2. ไม่เป็น	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8. ท่านได้รับทราบข่าวสารทางการเมือง ในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศจากสื่อ ประเภทใดมากที่สุด (ตอบเพียง 1 ข้อ) 1. วิทยุ 2. หนังสือพิมพ์ 3. โทรทัศน์ 4. หอกระจายข่าว 5. สิ่งตีพิมพ์,วารสาร 6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ตอนที่ 2 แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ						
ส่วนที่ 1 สถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้						
1. เหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้มีผลกระทบ ต่อความปลอดภัยในการเดินทางเพื่อปฏิบัติงาน ในพื้นที่	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
2. เหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้เจ้าหน้าที่ สามารถควบคุมได้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3. สถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ส่งผล กระทบต่อคนในพื้นที่	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4. ท่านรู้สึกกลัวกับเหตุการณ์ความไม่สงบใน ภาคใต้ที่เกิดขึ้น	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5. พื้นที่ของท่านยังมีความปลอดภัยจาก เหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6. ท่านไม่ชอบทำงานทางการเมือง เมื่อเกิด เหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้เกิดขึ้นในพื้นที่ ของท่าน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7. เพื่อนร่วมงานของท่านมีการระแวงต่อ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8. จากเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ท่านต้อง ระมัดระวังตัวให้มากขึ้น	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9. เหตุการณ์ความขัดแย้งมีส่วนเกี่ยวข้องกับ ความไม่สงบในพื้นที่	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10. เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จะลดลงต้อง ได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และ ประชาชนในพื้นที่	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี						
1. นายกอบต.มีวาระในตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับ แต่วันเลือกตั้ง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2. นายก อบต.มีอำนาจแต่งตั้งรองนายกเพื่อเป็นผู้ ช่วยเหลือในการบริหารราชการได้ ไม่เกิน 4 คน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3. สมาชิกสภาอบต.สามารถเลือกตั้งได้หมู่บ้านละ 3 คน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4. สมาชิกอบต.ว่างลงเพราะครบวาระการดำรง ตำแหน่งต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายใน 45 วัน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5. ผู้มีสิทธิสมัครนายกอบต.ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 40 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6. นายอำเภอ คือผู้มีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติ หน้าที่ของสภาอบต.	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอ ให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหาร ส่วนตำบลแล้วให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ลงชื่อประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วน ตำบลต่อไป	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกใน สามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9. ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่มีอำนาจยุบสภา อบต.	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10. รายได้ของอบต.ส่วนหนึ่งมาจากภาษีบำรุง ท้องที่	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี						
การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
1. ท่านได้ติดตามข่าวผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล						
2.ท่านเคยสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.ท่านได้เข้าร่วมรับฟังการปราศรัย หาเสียงของผู้สมัครเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4.ท่านเชิญชวน โน้มน้าวญาติ พี่น้องให้ไปเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5.ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6.ท่านติดตามผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7.ท่านแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี						
การมีส่วนร่วมในการกำหนดและรับรู้นโยบาย ขององค์กรบริหารส่วนตำบล 1.ท่านเคยเสนอแนะปัญหาต่างๆของชุมชนต่อ องค์กรบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภา องค์กรบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2.ท่านมีส่วนร่วมการกำหนดแนวทางการพัฒนา องค์กรบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.ท่านมีส่วนร่วมเสนอแผนพัฒนาตำบลในการ วางแผนพัฒนาตำบลขององค์กรบริหารส่วน ตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4.ท่านมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำ แผนพัฒนาตำบลขององค์กรบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5.ท่านเคยเข้าร่วมการทำประชาคมเพื่อทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6.ท่านเคยเข้าร่วมในการประเมินและติดตาม แผนท้องถิ่นขององค์กรบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7.ท่านเคยให้คำแนะนำการประเมินและติดตาม แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรบริหารส่วน ตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี						
การมีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงานใน กิจกรรมต่างๆ 1.ท่านเคยเสนอแนะการปรับปรุงดูแลงานด้าน สิ่งแวดล้อมต่อองค์กรบริหารส่วนตำบล หรือ สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2.ท่านติดตามสอบถามการดำเนิน โครงการ ต่างๆขององค์กรบริหารส่วนตำบล กับ คณะกรรมการองค์กรบริหารส่วนตำบล หรือ สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.ท่านมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัด จ้างขององค์กรบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4.ท่านติดตามการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุขององค์กร บริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5.ท่านมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจรับ งานจ้างขององค์กรบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6.ท่านติดตามการจัดกิจกรรมต่างๆขององค์กร บริหารส่วนตำบลที่จัดให้มีขึ้นในชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7.ท่านเข้าร่วมรับฟังการแสดงผลการดำเนินงาน ขององค์กรบริหารส่วนตำบล	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ
อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้ของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ข้อมูลจากแบบสอบถามนี้จะไปใช้ในการทำวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา และจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทางการเมืองในระดับท้องถิ่น คำตอบของท่านจะปกปิดเป็นความลับ จะไม่มีผลกระทบต่อท่านทั้งสิ้น จึงขออุทิศจากท่านดังนี้

1. กรุณาให้คำตอบที่ตรงกับความจริงที่สุด
2. กรุณาตอบคำถามทุกข้อ หากขาดข้อใดข้อหนึ่ง จะทำให้แบบสอบถามไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถนำไปใช้ได้

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

นายอับดุลรอมนัน เจมะมะ

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ
อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง

โปรดกรอกข้อมูลลงไปในช่วงว่างหรือทำเครื่องหมายลงใน ☐ หน้าหัวข้อตรงกับความจริง

1. อายุ.....ปี

2. ระดับการศึกษา

☐ 1. ประถมศึกษา

☐ 2. มัธยมศึกษาตอนต้น

☐ 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช

☐ 4. ปวส./อนุปริญญา

☐ 5.ปริญญาตรี

☐ 6. สูงกว่าปริญญาตรี ☐ 7. อื่นๆ.....

3. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน.....บาท

4. อาชีพ

☐ 1. รับราชการ

☐ 2. ค้าขาย ธุรกิจ

☐ 3. เกษตรกร

☐ 4. รับจ้าง

☐ 5. แม่บ้าน

☐ 6. อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5. ระยะเวลาที่เข้าอยู่อาศัยในพื้นที่.....ปี.....เดือน

6. การเข้าร่วมประชุมรับฟังข้อราชการ หรือการไปติดต่อราชการกี่ครั้งต่อเดือน

☐ 1. ไป.....ครั้ง

☐ 2. ไม่ได้ไป

7. ในปัจจุบันท่านเป็นสมาชิก กลุ่มต่างๆทางสังคมเช่น ลูกเสือชาวบ้าน อาสาสมัคร สตรีอาสาพัฒนา สมาชิกกลุ่มโรตารี สมาชิกกลุ่มสาธารณะกุศลสมาชิกหอการค้า ฯลฯ หรือไม่

- ☐ 1. เป็น
☐ 2. ไม่เป็น

8. ท่านได้รับทราบข่าวสารทางการเมือง ในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศจากสื่อประเภทใดมากที่สุด (ตอบเพียง 1 ข้อ)

- ☐ 1. วิทยุ
☐ 2. หนังสือพิมพ์
☐ 3. โทรทัศน์
☐ 4. หอกระจายข่าว
☐ 5. สิ่งตีพิมพ์,วารสาร
☐ 6. อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตามความจริง

ส่วนที่ 1 สถานการณ์ความไม่สงบภาคใต้ มีข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ ดังนี้

ข้อคำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.เหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในการเดินทางเพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่					
2.เหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้เจ้าหน้าที่สามารถควบคุมได้					
3.สถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ส่งผลกระทบต่อคนในพื้นที่					
4.ท่านรู้สึกกลัวกับเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ที่เกิดขึ้น					
5.พื้นที่ของท่านยังมีความปลอดภัยจากเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้					
6.ท่านไม่ชอบทำงานทางการเมือง เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้เกิดขึ้นในพื้นที่ของท่าน					
7.เพื่อนร่วมงานของท่านมีการระแวงต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น					
8.จากเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ท่านต้องระมัดระวังตัวให้มากขึ้น					
9.เหตุการณ์ความขัดแย้งมีส่วนเกี่ยวข้องกับความไม่สงบในพื้นที่					
10.เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จะลดลงต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่					

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีข้อคำถามดังนี้

ข้อคำถาม	ระดับความรู้	
	ใช่	ไม่ใช่
1.นายกอบต.มีวาระในตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง		
2.นายก อบต.มีอำนาจแต่งตั้งรองนายกเพื่อเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการได้ ไม่เกิน 4 คน		
3.สมาชิกสภาอบต.สามารถเลือกตั้งได้หมู่บ้านละ 3 คน		
4.สมาชิกอบต.ว่างลงเพราะครบวาระการดำรงตำแหน่งต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายใน 45 วัน		
5.ผู้มีสิทธิสมัครนายกอบต.ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 40 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง		
6.นายอำเภอ คือผู้มีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของสภาอบต.		
7.สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป		
8.สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง		
9.ผู้ว่าราชการจังหวัด ไม่มีอำนาจยุบสภา อบต.		
10.รายได้ของอบต.ส่วนหนึ่งมาจากภาษีบำรุงท้องที่		

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีข้อคำถามดังนี้

ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง				
	ทุกครั้ง	เกือบ ทุกครั้ง	ค่อนข้าง บ่อย	บางครั้ง	น้อย/ ไม่เคยเลย
การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล					
1.ท่านได้ติดตามข่าวผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล					
2.ท่านเคยสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล					
3.ท่านได้เข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล					
4.ท่านเชิญชวน โน้มน้าวญาติ พี่น้องให้ไปเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล					
5.ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล					
6.ท่านติดตามผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล					
7.ท่านแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล					

ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง				
	ทุกครั้ง	เกือบ ทุกครั้ง	ค่อนข้าง บ่อย	บางครั้ง	น้อย/ ไม่เคยเลย
การมีส่วนร่วมในการกำหนดและรับนโยบาย ขององค์การบริหารส่วนตำบล 1.ท่านเคยเสนอแนะปัญหาต่างๆของชุมชนต่อ องค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล					
2.ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการ พัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล					
3.ท่านมีส่วนร่วมเสนอแผนพัฒนาตำบลใน การวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหาร ส่วนตำบล					
4.ท่านมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำ แผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วน ตำบล					
5.ท่านเคยเข้าร่วมการทำประชาคมเพื่อทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น					
6.ท่านเคยเข้าร่วมในการประเมินและติดตาม แผนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล					
7.ท่านเคยให้คำแนะนำการประเมินและ ติดตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร ส่วนตำบล					

ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง				
	ทุกครั้ง	เกือบ ทุกครั้ง	ค่อนข้าง บ่อย	บางครั้ง	น้อย/ ไม่เคยเลย
การมีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงาน ในกิจกรรมต่างๆ 1.ท่านเคยเสนอแนะการปรับปรุงดูแลงานด้าน สิ่งแวดล้อมต่อองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล					
2.ท่านติดตามสอบถามการดำเนิน โครงการ ต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบล กับ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล หรือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล					
3.ท่านมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัด จ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล					
4.ท่านติดตามการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุของ องค์การบริหารส่วนตำบล					
5.ท่านมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจรับ งานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล					
6.ท่านติดตามการจัดกิจกรรมต่างๆของ องค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดให้มีขึ้นใน ชุมชน					
7.ท่านเข้าร่วมรับฟังการแสดงผลการ ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล					

ภาคผนวก ค
ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

RELIABILITR ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	111.2333	120.1851	.1841	.8028
A2	112.7000	114.9069	.2116	.8066
A3	112.1667	112.6954	.2917	.8019
A4	111.7000	115.3897	.2773	.8008
A5	111.6000	121.0069	.0831	.8071
A6	111.4000	118.8000	.2599	.8007
A7	111.4667	120.1885	.1210	.8059
A8	111.2000	120.9241	.1591	.8033
A9	111.3667	120.9299	.0907	.8062
A10	111.5000	119.5690	.1718	.8037
B1	114.1667	123.4540	.0000	.8048
B2	113.5000	122.3276	.0845	.8046
B3	113.3000	123.9414	-.0788	.8066
B4	114.1333	123.6368	-.0532	.8054
B5	113.5000	121.2931	.1828	.8028
B6	114.0667	124.4092	-.1540	.8072
B7	114.1000	123.7483	-.0635	.8058
B8	114.0667	122.7540	.0898	.8043
B9	113.4667	124.0506	-.0784	.8076
B10	113.8333	124.5575	-.1246	.8086
C1	111.3667	122.7920	.0398	.8055
C2	112.1667	124.7644	-.1122	.8116
C3	112.1000	122.6448	.0029	.8096
C4	112.1000	116.0931	.4275	.7956
C5	111.8333	118.4195	.1870	.8039
C6	112.000	113.4483	.4303	.7941
C7	112.0667	110.3402	.5577	.7883
D1	111.5000	117.7069	.3144	.7990
D2	112.2000	115.6828	.4368	.7951
D3	111.8000	113.8897	.5162	.7921
D4	112.1000	107.6793	.7282	.7816
D5	112.1000	115.8172	.4453	.7950
D6	111.7000	118.2862	.2366	.8015
D7	112.0000	110.0690	.6263	.7863
E1	111.9333	117.6506	.3340	.7985
E2	111.7333	114.6161	.4972	.7931
E3	112.4333	111.3575	.6189	.7877
E4	112.2333	113.5644	.5218	.7917
E5	112.3667	111.7575	.6132	.7882
E6	112.3000	114.7000	.3584	.7970
E7	112.1667	111.2471	.5011	.7907

RELIABILITR ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Item

Alpha = .8043

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการค้นคว้าอิสระ

ที่ ศธ ๐๕๕๙/ว ๐๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐

๐๖ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุมัติโครงการตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต เรืองแป้น

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายอับดุลรอมน เจ๊ะมะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา กำลังดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สมบัติ โยธาทิพย์	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก
๒. ดร.ต่ายดิน อูสมาน	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม

มหาวิทยาลัยฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาดังกล่าว จึงขออนุมัติโครงการจากท่าน ในการตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรสร ศรีไตรรัตน์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

1

ที่ ศธ ๐๕๕๙/ว ๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐

๒ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน นายสมพงษ์ เพ็ชรบริสุทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายอัปสรอมัน เจาะมะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา กำลังดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สมบัติ โยธาทิพย์	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก
๒. ดร.ต่ายดิน อุสมาน	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม

มหาวิทยาลัยฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรสร ศรีไตรรัตน์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ที่ ศธ ๐๕๕๙/ว ๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน ดร.บุญสิทธิ์ ไชยชนะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายอับดุลรอมนัน เจมะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา กำลังดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สมบัติ โยธาทิพย์	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก
๒. ดร.ต่ายุดิน อูสมาน	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม

มหาวิทยาลัยฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาดังกล่าว จึงขออนุญาตจากท่าน ในการตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรสร ศรีไตรรัตน์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๗๓ - ๒๒๗๑๖๒

โทรสาร ๐๗๓ - ๒๒๗๑๓๑

ภาคผนวก จ
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.บุญสิทธิ์ ไชยชนะ	วุฒิการศึกษา	วิทยาศาสตร์คณิบัณทิต(วท.ค.)สาขา
การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(ประสานมิตร)
	สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต เรืองแป้น	วุฒิการศึกษา	Ph.D.(Environmental Biology)
Universiti Sains Malaysia USM
	สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
3. อาจารย์สมพงศ์ เพ็ชรบริสุทธิ์	วุฒิการศึกษา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.)
สาขาเวชศาสตร์ชุมชน
จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดยะลา

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ-นามสกุล	นายอัษฎรอมัน เจะมะ
วัน เดือน ปี เกิด	8 พฤศจิกายน 2509
ที่อยู่ปัจจุบัน	55/1 หมู่ที่ 1 ตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
ประวัติการศึกษา	
ระดับประถมศึกษา	จากโรงเรียนบ้านท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
ระดับมัธยมศึกษา	จาก โรงเรียนศาสนูปถัมภ์ ตำบลบานา อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
ระดับปริญญาตรี	จากมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
ประสบการณ์การทำงานในอดีต	พ.ศ. 2533 ทำธุรกิจส่วนตัว (ซื้อโค กระบือ จากจังหวัดสุโขทัย พิษณุโลก สระบุรี ประจวบคีรีขันธ์ มาขายที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้และประเทศมาเลเซีย) พ.ศ.2540 ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ พ.ศ. 2544 ได้รับเลือกตั้งอีกตั้งและดำรงตำแหน่งเป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ พ.ศ.2548 ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ พ.ศ.2552 ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ หมู่ที่ 5 ตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี